

**Zadanie na kolokwium roczne dla 2 roku aplikacji w dniu _____ r. z zakresu bloku
przedmiotów prawo cywilne – termin podstawowy**

Pouczenie:

1. Zdający opatruje pracę swoim imieniem i nazwiskiem, numerem legitymacji oraz numerem grupy na pierwszej stronie rozwiązania.
2. Czas na rozwiązanie zadania wynosi 360 minut.
3. Zadanie z zakresu prawa cywilnego zawarte jest na 43 ponumerowanych stronach (łącznie ze stroną tytułową i informacją dla zdającego). W razie braku którejkolwiek ze stron, należy o tym niezwłocznie zawiadomić Komisję Egzaminacyjną.

INFORMACJA DLA ZDAJĄCEGO

1. Zadanie polega na sporządzeniu w imieniu powódki Celestyny Kowalskiej apelacji odnoszącej się do wyroku Sądu Okręgowego Warszawa – Praga w Warszawie, względnie opinii o braku podstaw do składania środka zaskarżenia. Zdający występuje jako adw. Baltazar Sponge, działający na podstawie pełnomocnictwa procesowego do zastępowania powódki w sprawie przeciwko Honestus Bank S.A. o zwrot nienależnych świadczeń pobranych w wyniku stosowania nieuczciwych postanowień umownych (art. 385¹ § 1 k.c.), złożonego do akt sprawy razem z wnioskiem o sporządzenie pisemnego uzasadnienia wyroku i doręczenie odpisu wyroku wraz z uzasadnieniem.
2. Należy założyć, że:
 - zostały uiszczone wszystkie wymagane opłaty sądowe i skarbowe;
 - wszystkie pisma procesowe stron oraz orzeczenia, zarządzenia i protokoły zostały podpisane przez uprawnione osoby;
 - na dokumentach dołączonych do pism procesowych widnieją właściwe podpisy;
 - wszystkie dane osobowe są prawidłowe;
 - dokumenty wymienione w treści zadania, a nieprzedstawione w materiałach egzaminacyjnych zostały złożone, a ich treść i forma nie nasuwa wątpliwości.
3. Osoby wskazane jako strony mają zdolność prawną, a pełnomocnicy właściwe umocowani.
4. Pod przygotowaną apelacją lub opinią prawną należy podać imię i nazwisko osoby, która powinna złożyć podpis pod tym pismem.
5. W razie przygotowania apelacji należy przyjąć, że sądem drugiej instancji jest Sąd Apelacyjny w Warszawie V Wydział Cywilny, ul. pl. Krasińskich 2/4/6, 00-951 Warszawa.
6. W przypadku uznania, że zasadne jest przygotowanie apelacji, zdający ma obowiązek określenia wysokości należnej opłaty sądowej.
7. Data pracy, zawierającej rozwiązanie zadania, powinna wynikać z przedstawionego stanu faktycznego.

Warszawa, 20 lutego 2018 roku

Sąd Okręgowy Warszawa – Praga w Warszawie
Wydział I Cywilny
Al. „Solidarności” 127
00-898 Warszawa

Powódka: Celestyna Kowalska (PESEL: 85040106688)
ul. Posag Siedmiu Panien 13; 02-495 Warszawa
reprezentowana przez:
adwokata Walerego Gadulskiego
ul. Powrotu Pośla 6
00 – 001 Warszawa

Pozwany: Honestus Bank Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie
KRS nr 0000000001
ul. Cudne Manowce 1;
03 – 035 Warszawa

Wartość przedmiotu sporu: 126 400,00 PLN (słownie: sto dwadzieścia sześć tysięcy czterysta złotych i zero groszy)

Opłata sądowa: 1 000 PLN (art. 13 ust. 1a ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych)

POZEW O ZAPŁATĘ

W oparciu o udzielone mi pełnomocnictwo (w załączeniu) wnoszę o:

1. zasądzenie na rzecz mojej Mocodawczyni od pozwanego Honestus Banku S.A. z siedzibą w Warszawie [„**Honestus Bank**”] kwoty 126 399,99 złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia następnego po upływie terminu 14 dni od dnia doręczenia Pozwanemu odpisu niniejszego pozwu do dnia zapłaty;
2. zasądzenie na rzecz Powódki od Honestus Banku kosztów sądowych, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych;
3. dopuszczenie i przeprowadzenie dowodów z następujących dokumentów:
 - zawartej przez Powódkę z Honestus Bankiem dnia 7 sierpnia 2008 r. umowy kredytu („**Umowa Kredytu**”) na okoliczność treści tego dokumentu, w tym na okoliczność, że
 - Umowa Kredytu została zawarta pomiędzy konsumentem (Powódka) i przedsiębiorcą (Honestus Bank);
 - udzielony tą umową kredyt jest kredytem w walucie polskiej waloryzowanym kursem waluty obcej (franka szwajcarskiego – „**CHF**”);
 - Umowa Kredytu zawarta została przy użyciu wzorca przygotowanego uprzednio przez Honestus Bank, a więc jej postanowienia regulujące zasady walutowej waloryzacji kredytu (tj. § 1 ust.3 i § 6 ust. 3 Umowy Kredytu) nie zostały z Powódką indywidualnie uzgodnione;
 - Postanowienia § 1 ust.3 i § 6 ust. 3 Umowy Kredytu przyznają Honestus Bank uprawnienie do wyznaczania wedle swego uznania kursów waluty obcej na potrzeby waloryzacji świadczeń kredytobiorcy, a tym samym uprawniają

Bank do arbitralnego decydowania o rozmiarze świadczeń, które kredytobiorca zobowiązany jest spełniać w wykonaniu Umowy Kredytu;

- Zaświadczenia pn. „Historia Spłat Kredytu” wystawione przez Pozwanego dnia 15.02.2018 r. („Zaświadczenie”) – na okoliczność treści tego dokumentu, w szczególności na okoliczność wysokości, waluty i dat wypłaty kwoty kredytu, wysokości, waluty i dat pobrania kolejnych rat kredytu oraz wartości oprocentowania stosowanego przez Honestus Bank do obliczania pobieranych od Powódki rat spłaty;
- 4. dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego na okoliczność weryfikacji poprawności wyników działań matematycznych przeprowadzonych przez Powódkę w oparciu o podane w pozwie założenia i dane wynikające z dokumentów (tj. Umowy Kredytu i Zaświadczenia) w celu wyliczenia nienależnie pobranych przez Honestus Bank rat spłaty;
- 5. dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z zeznań Powódki na okoliczność braku indywidualnego uzgodnienia spornych postanowień Umowy Kredytu.

Ponadto oświadczam, że przed złożeniem powództwa Celestyna Kowalska wielokrotnie podejmowała próby rozmów ugodowych z Honestus Bankiem i rozmowy te nie doprowadziły do polubownego zakończenia tego sporu,

Uzasadnienie

Niniejszym pozwem Celestyna Kowalska dochodzi od Honestus Banku w oparciu o art. 405 w zw. z art. 410 § 1 i 2 k.c. zwrotu nienależnego świadczenia, pobranego od niej przez Pozwanego w ramach zawyżania rat spłaty kredytu z zastosowaniem niedozwolonych postanowień umownych Umowy Kredytu.

Kwestionowane przez Powódkę postanowienia nie zostały z nią indywidualnie uzgodnione przez pozwanego przedsiębiorcę. Umowa Kredytu została bowiem zawarta z wykorzystaniem wzorca umownego uprzednio przygotowanego przez Honestus Bank.

I. [Umowa Kredytu i Okoliczności towarzyszące jej zawarciu]

Celestyna Kowalska jest z zawodu tłumaczem przysięgłym języka japońskiego oraz mandaryńskiego. Uzyskiwane przez siebie dochody Powódka gromadziła w celu zakupu domu mieszkalnego.

W drugim kwartale roku 2008 r. jeden z klientów Powódki zarekomendował jej Honestus Bank jako bank godny zaufania i mogący udzielić jej kredytu na korzystnych warunkach. Podczas spotkania w placówce Honestus Banku w dniu 31 lipca 2008 r. pracownik Banku przedstawił Powódce druk wniosku kredytowego i poprosił ją o wprowadzenie do tego druku danych osobowych. Następnie doradca kredytowy Banku omówił z Powódką możliwe do zrealizowania oferty cenowe na oczekiwaną przez nią kwotę kredytu (tj. dopuszczalny okres kredytowania przy oczekiwanej kwocie kredytu, wysokość marży Honestus Banku oraz prowizje i opłaty bankowe). Doradca kredytowy wyjaśnił też Powódce, że ze względu na prognozowaną wysokość comiesięcznej raty kredytu kredyt waloryzowany kursem waluty obcej będzie dla niej rozwiązaniem najodpowiedniejszym nawet biorąc pod uwagę ewentualny wzrost oprocentowania takiego kredytu, czy zmiany kursu franka szwajcarskiego. Zgodnie z rekomendacją pracownika Banku Powódka złożyła tego dnia na formularzu przygotowanym przez Honestus Bank wniosek o udzielenie jej kredytu w kwocie 650 000,00 PLN indeksowanego kursem waluty CHF.

W dniu 6 sierpnia 2008 r. Powódka została powiadomiona przez Bank, że wniosek kredytowy został rozpoznany pozytywnie i podpisanie umowy kredytu wyznaczono na 7 sierpnia 2008 r. W wyznaczonym przez Bank dniu Powódka stawiała się w placówce Banku, gdzie przedstawiono jej gotowy

formularz umowy. Pracownik Banku poprosił Powódkę o sprawdzenie danych osobowych w Umowie Kredytu oraz o zweryfikowanie, czy wprowadzone do niej zmienne (kwota kredytu, okres kredytowania, marża banku i terminy spłaty rat) są zgodne z treścią przez nią wnioskowaną. Powódka została poinformowana, że w pozostałym zakresie Umowa Kredytu ma treść standardowej zawieranej przez Bank umowy o kredyt indeksowany kursem CHF i te standardowe postanowienia nie podlegają żadnym modyfikacjom.

Powódka podpisała Umowę Kredytu i w oparciu o jej postanowienia wypełniła wniosek o wypłatę kwoty 650 000,00 PLN na rachunek zbywcy kredytowanej nieruchomości.

Sporna Umowa Kredytu jest umową o kredyt indeksowany do kursu waluty obcej (CHF) i zawiera postanowienia dotyczące przeliczeń walutowych o następującej treści:

1. „W dniu wypłaty saldo zadłużenia przeliczane jest na franki szwajcarskie według kursu kupna CHF podanego w tabeli kursów kupna/sprzedaży dla kredytów hipotecznych udzielanych przez Bank („**Tabela Kursów Walut Honestus Banku**”).” [§ 1 ust. 3 Umowy Kredytu];
2. *Kredyt spłacany będzie w złotych, przy czym do obliczenia kolejnych rat kredytu zastosowanie ma kurs sprzedaży CHF z Tabeli Kursów Walut Honestus Banku obowiązujący w dniu spłaty danej raty kredytu.* [§ 6 ust. 3 Umowy Kredytu].

Powyższe postanowienia Umowy Kredytu Powódka kwestionuje jako niedozwolone postanowienia umowne w rozumieniu art. 385¹ § 1 k.c.

II. [Ocena prawna Umowy Kredytu oraz spornych postanowień § 1 ust.3 i § 6 ust. 3]

1. [konstrukcja prawna umowy o kredyt indeksowany do waluty obcej]

Zawarta przez Powódkę Umowa Kredytu zobowiązywała Bank do oddania do dyspozycji kredytobiorcy kwoty pieniężnej w oznaczonej wysokości nominalnej w złotych (PLN)¹. Podobnie przedmiotem świadczenia kredytobiorcy, polegającego na zwrocie wykorzystanego kredytu również była waluta polska. Do umowy kredytu wprowadzono jednakże postanowienia (§ 1. ust. 3 i § 6 ust. 3 Umowy Kredytu) na mocy których wysokość świadczenia pieniężnego kredytobiorcy, powiązana została z kursem waluty obcej (CHF). Powyższe postanowienia nie zobowiązywały jednak żadnej ze stron do spełniania świadczeń w walucie obcej. Przedmiotem świadczenia obu stron umowy była zatem waluta polska, natomiast waluta obca stanowi miernik wartości w którym wyrażony został rozmiar świadczenia kredytobiorcy. Łącznie wskazane wyżej postanowienia, które pozwalają na wyrażenie wysokości zadłużenia Powódki w innym niż waluta polska mierniku wartości, oraz na obliczenie wysokości zwaloryzowanych świadczeń Powódki (raty spłaty kredytu) tworzą konstrukcję prawną, o której mowa w art. 358¹ § 2 k.c. (klauzula waloryzacyjna).

Pozwany Bank zawarł zatem z Powódką umowę o kredyt w walucie polskiej, do której wprowadzono walutową klauzulę waloryzacyjną służącą waloryzacji świadczenia kredytobiorcy. W taki sposób umowy o kredyt indeksowany do waluty obcej kwalifikowane są w orzecznictwie². Również zgodnie ze stanowiskiem Związku Banków Polskich („ZBP”) tzw. *kredyt indeksowany* nie jest kredytem w walucie obcej, gdyż zdaniem ZBP do kredytów walutowych zaliczają się wyłącznie kredyty „uruchamiane” bezpośrednio w walucie obcej.³

¹ por. § 1 ust.1. Umowy Kredytu – „Bank udziela Kredytobiorcy kredytu w kwocie 650 000,00 PLN”.

² W taki sposób właśnie ocenił opartą na takiej samej konstrukcji prawnej umowę kredytu Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 21 stycznia 2016r. (sygn. akt: I CSK 1049/14).

³ Por. Rekomendacja Rady Prawa Bankowego przy Związku Banków Polskich w sprawie aspektów zmiany ustawy Prawo Bankowe oraz o kredycie konsumenckim w zakresie spreadów walutowych z dnia 6 września 2011 r.

2. [przesłanki uznania postanowienia umownego za niedozwolone w rozumieniu art. 385¹ § 1 k.c.]

Zgodnie z art. 385¹ § 1 k.c. niedozwolone są postanowienia, które spełniają łącznie następujące przesłanki:

- (i) znajdują się w umowie zawartej z konsumentem,
- (ii) nie określają głównych świadczeń stron umowy, chyba że sformułowane zostały w sposób niejednoznaczny,
- (iii) w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami naruszają interesy konsumenta,
- (iv) kontrola przewidziana w art. 385¹ k.c. wyłączona jest wyłącznie w odniesieniu do postanowień umowy, których treść ukształtowana została w toku indywidualnych negocjacji z konsumentem (art. 385¹ § 3 k.c.), przy czym ciężar tej okoliczności spoczywa na przedsiębiorcy.

W przypadku omawianych postanowień w Umowie Kredytu Powódki wszystkie przesłanki warunkujące uznanie ich za abuzywne są spełnione. Nie zachodzi natomiast przesłanka indywidualnego uzgodnienia spornych postanowień umownych z konsumentem.

a. [postanowienia § 1 ust.3 i § 6 ust. 3 Umowy kredytu zamieszczone są w umowie zawartej z konsumentem]

Zgodnie z art. 22¹ k.c. za konsumenta uważa się osobę fizyczną dokonującą czynności prawnej niezwiązanej bezpośrednio z jej działalnością gospodarczą lub zawodową. Zważywszy, że Powódka zawarła Umowę Kredytu w celu sfinansowania zakupu domu dla zaspokojenia swych potrzeb mieszkaniowych (§ 2 Umowy Kredytu), nie ulega wątpliwości, że Powódka w relacji z Honestus Bank występuje jako konsumentka.

b. [postanowienia § 1 ust.3 i § 6 ust. 3 Umowy Kredytu nie określają głównych świadczeń tej umowy]

Zarówno w orzecznictwie, jak i w doktrynie przyjmuje się, że umowna klauzula waloryzacyjna nie określa świadczenia głównego umowy, a jedynie wprowadza umowny reżim jego podwyższania. W taki również sposób oceniane są klauzule waloryzacyjne w umowach kredytu indeksowanego⁴. W judykaturze i doktrynie podkreśla się, konieczność wąskiej wykładni pojęcia głównych świadczeń *stron*, ograniczającej jego zakres w przypadku umów nazwanych do postanowień odnoszących się do elementów umowy przedmiotowo istotnych (*essentialia negotii*)⁵.

Biorąc powyższe pod uwagę stwierdzić należy, że sporne postanowienia nie podlegają wyłączeniu, o którym mowa w art. 385¹ § 1 k.c. *in fine*, a ponadto należą do elementów podmiotowo istotnych umowy (*accidentalia negotii*), których wyłączenie z umowy nie prowadzi do zmiany jej charakteru prawnego.

Niezależnie od powyższego zauważyć należy, że postanowienia § 1 ust.3 i § 6 ust. 3 Umowy Kredytu nie są również sformułowane jednoznacznie, o czym będzie mowa w dalszej części pozwu.

c. [postanowienia § 1 ust.3 i § 6 ust. 3 Umowy Kredytu nie zostały indywidualnie uzgodnione z Powódką]

W doktrynie przyjmuje się, że kontroli przewidzianej w art. 385¹ k.c. podane są postanowienia umowne przejęte z wzorca umownego zaoferowanego przez przedsiębiorcę, tj. postanowienia opracowane

⁴ Takie w powyższej kwestii zajął Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 22 stycznia 2016 r., sygn. akt: I CSK 1049/14.

⁵ Por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie 9 września 2010 r.; M. Bednarek, *Wzorce umów w prawie polskim*, Warszawa 2005, s. 170, A. Rzetecka-Gil, *Komentarz do art. 385¹*, w: *Kodeks cywilny. Komentarz. Zobowiązania - część ogólna*, tejże, LEX 2011; ⁴ Olejniczak, *Komentarz do art. 385¹*, w: *Kodeks cywilny. Komentarz. Tom III. Zobowiązania - część ogólna*, red. A. Kidyba, LEX 2014.

przez przedsiębiorcę z góry na użytek wielu umów oraz tzw. postanowienia „indywidualnie narzucone”, za które uznawane są postanowienia umowne, które zostały przygotowane przez przedsiębiorcę z góry, jednakże jedynie na potrzeby jednej konkretnej umowy.⁶ W przypadku postanowień zaczerpniętych z wzorca umownego możliwość uznania ich za indywidualnie uzgodnione jest w zasadzie wyłączona. W doktrynie podnosi się, że Wykazanie przez przedsiębiorcę przesłanki negatywnej indywidualnych uzgodnień, wyłączającej merytoryczną kontrolę postanowień, jest ograniczone wyłącznie do postanowień umowy, i to tylko tych nieprzejętych z wzorca.⁷ Objęcie przez strony zgodnym oświadczeniem woli postanowień o treści identycznej jak znajdujące się we wzorcu, który wiąże albo miał wiązać strony w danym stosunku prawnym, nie oznacza, że traci ono cechę postanowienia nieuzgodnionego indywidualnie.⁸

Sama hipotetyczna możliwość negocjowania treści postanowienia przez konsumenta nie jest wystarczającą przesłanką aby uznać, że postanowienie zostało indywidualnie uzgodnione z konsumentem. Jak wyjaśnił Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z dnia 20 maja 2015 r. (sygn. akt: VI ACa 995/14) postanowieniem indywidualnie uzgodnionym w myśl przepisu art. 385¹ § 1 k.c. nie jest postanowienie, którego treść konsument mógł negocjować, lecz takie którego treść rzeczywiście ukształtowana została w toku pertraktacji stron. Nie budzi wątpliwości również, że za nieuzgodnione indywidualnie trzeba uznać postanowienie, które konsument wybrał spośród kilku zaproponowanych przez przedsiębiorcę.⁹

Mając powyższe na uwadze stwierdzić należy, że sporne postanowienia jako zaczerpnięte z wzorca umownego opracowanego w całości przez Bank, nie zostały indywidualnie uzgodnione z Powódką.

d. [postanowienia § 1 ust.3 i § 6 ust. 3 Umowy Kredytu w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami rażąco naruszają interesy konsumenta]

Zgodnie z art. 385¹ § 1 k.c. niedozwolone (abuzywne) są postanowienia umowne, które kształtują prawa i obowiązki konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy. Za abuzywne uważane są w szczególności postanowienia wprowadzające dysproporcję praw i obowiązków kontraktowych na niekorzyść konsumenta, a ponadto postanowienia umowne sformułowane w sposób nietransparentny.

W wyroku z dnia 27 listopada 2015 r. (sygn. akt: I CSK 945/14) Sąd Najwyższy wyjaśnił, że **przez działanie wbrew dobrym obyczajom - przy kształtowaniu treści stosunku zobowiązaniowego - należy rozumieć wprowadzanie do wzorca klauzul umownych, które godzą w równowagę kontraktową stron tego stosunku; rażące naruszenie interesów konsumenta oznacza zaś nieusprawiedliwioną dysproporcję praw i obowiązków stron, wynikających z umowy, na niekorzyść konsumenta.** Powyższy wyrok wyraża od dawna ugruntowany w orzecznictwie pogląd, iż niedozwolonymi postanowieniami umownymi są w szczególności postanowienia godzące w równowagę praw i obowiązków kontraktowych na niekorzyść konsumentów. Również zgodnie art. 3 ust. 1 Dyrektywy Rady 93/13/EWG, za nieuczciwe uznaje się postanowienia umowne, które powodują znaczącą nierównowagę wynikających z umowy, praw i obowiązków stron ze szkodą dla konsumenta.

⁶ Por. M. Bednarek, Wzorce umów w prawie polskim, Warszawa 2005, s. 4.

⁷ A. Olejniczak, Objaśnienia do art. 385¹, w: Kodeks cywilny. Komentarz. Tom III. Zobowiązania – część ogólna, red. A. Kidyba, LEX 2014.

⁸ M. Łemkowski, Materialna ochrona konsumenta, RPEiS, Zeszyt 3/2002.

⁹ A. Olejniczak, Komentarz do art. 385¹, w: Kodeks cywilny. Komentarz. Tom III. Zobowiązania - część ogólna, red. A. Kidyba, LEX 2014, i przywołana tam literatura). Zbieżne z powyższym stanowisko zajmuje Agnieszka Rzetecka-Gil stwierdzając **Nie będą także postanowieniami „uzgodnionymi” postanowienia wybrane przez konsumenta z kilku przedstawionych mu przez przedsiębiorcę postanowień alternatywnych** (A. Rzetecka-Gil, Komentarz do art. 385¹, w: Kodeks cywilny. Komentarz. Zobowiązania - część ogólna, tejże, LEX 2011; por. również: M. Jagielska, Nowelizacja Kodeksu cywilnego: kontrola umów i wzorców umownych, Monitor Prawniczy 11/2000, s. 700.

W niniejszej sprawie ocenie podlegają postanowienia umowne przyznające pozwanemu Bankowi jednostronne i niedoznające żadnych ograniczeń w umowie uprawnienie do wyznaczania kursu waluty waloryzacji, a tym samym decydowania wedle swej woli o rozmiarze świadczenia kredytobiorcy (wysokości rat spłaty kredytu, sumie zadłużenia). **Przyznanie przedsiębiorcy jednostronnego uprawnienia do decydowania o rozmiarze świadczenia konsumenta, w oczywisty sposób prowadzi do rażącej dysproporcji praw i obowiązków kontraktowych na niekorzyść konsumenta.** Klauzule umowne umożliwiające Bankowi takie działanie odpowiadają w swej treści klauzuli niedozwolonej z art. 385³ pkt 19 k.c.

Podkreślić należy, że przedmiotem oceny w świetle przesłanek z art. 385¹ § 1 k.c. jest postanowienie umowne w aspekcie normatywnym, a więc zrekonstruowana na podstawie zapisów umowy norma przyznająca stronie umowy określone prawa lub nakładająca na nią obowiązki. Jak już była mowa ocena ta jest dokonywana według stanu z dnia zawarcia umowy, wobec czego późniejsze zdarzenia, a zwłaszcza sposób wykonywania umowy nie mają dla niej żadnego znaczenia. Z tej przyczyny dla niniejszej sprawy znaczenia nie ma wysokość kursów CHF wyznaczanych przez pozwanego Bank. Przedmiotem oceny jest samo przyznanie Pozwanemu takiego uprawnienia.

Jak zostało podniesione, abuzywne są postanowienia umowne sformułowane w sposób nietransparentny. Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej w swym orzecznictwie wielokrotnie podkreślał, że wynikający z art. 4 ust. 2 Dyrektywy 93/13 wymóg przejrzystości postanowienia umownego *powinien być interpretowany jako nieograniczający się do przestrzegania formalnej przejrzystości warunków umownych związanej z jasnym i zrozumiałym charakterem ich sformułowania, ale również jako rozciągający się na przestrzeganie przejrzystości materialnej związanej z wystarczającym charakterem informacji dostarczanych konsumentowi w odniesieniu do zarówno prawnego, jak i gospodarczego zakresu jego zobowiązania umownego*¹⁰.

Formułując powyższy wymóg transparentności bezpośrednio w odniesieniu do postanowień dotyczących indeksacji (waloryzacji) TSUE stwierdził, że oznacza on nie tylko to, że postanowienie musi być wyrażone prostym i zrozumiałym językiem, lecz także to, by *umowa przedstawiała w sposób przejrzysty konkretne działanie mechanizmu wymiany waluty obcej, do którego odnosi się ów warunek, a także związek między tym mechanizmem a mechanizmem przewidzianym w innych warunkach dotyczących uruchomienia kredytu, tak by rzeczony konsument był w stanie oszacować, w oparciu o jednoznaczne i zrozumiałe kryteria, wypływające dla niego z tej umowy konsekwencje ekonomiczne*¹¹.

Postanowienia dotyczące waloryzacji zamieszczone w umowie kredytu Powódki powyższego wymogu transparentności nie spełniają. Umowa nie określa szczegółowego mechanizmu ustalania sposobu ustalania kursu waluty waloryzacji, w taki sposób aby konsument miał możliwość, w oparciu o obiektywne (niezależne od woli stron umowy) dane, mógł samodzielnie ustalić ten kurs, weryfikując ustalenia banku. Również z tej przyczyny omawiane postanowienia umowne są abuzywne. Ze wszystkich opisanych wyżej przyczyn postanowienia § 1 ust. 3 i § 6 ust. 3 Umowy Kredytu są niedozwolonymi postanowieniami umownymi w rozumieniu art. 385¹ § 1 k.c.

¹⁰ Tak TSUE w wyroku z dnia 21 grudnia 2016 r. w sprawach połączonych, Francisco Gutiérrez Naranjo p-ko Cajasur Banco SAU (C-154/15), Ana María Palacios Martínez p-ko Banco Bilbao Vizcaya Argentaria SA (BBVA) (C-307/15), Banco Popular Español, SA p-ko Emiliowi Irlesowi Lópezowi, Teresie Torres Andreu (C-308/15), Taki sam pogląd TSIE wyraził również w wyrokach zajął również z dnia 21 marca 2013 r. (C-92/11, RWE Vertrieb), z dnia 23 kwietnia 2015 r. (C-96/14; Jean-Claude Van Hove vs. CNP Assurances S.A.) z dnia 20 września 2017 r. (C-186/16 Andriciuc), z dnia 20 września 2018 r. (C-51/17 OTP Bank Nyrt., OTP Faktoring Követeléskezelő Zrt / Teréz Ilyés, Emil Kiss) oraz z dnia 22 lutego 2018 r. (C-126/17, ERSTE Bank Hungary Zrt v Orsolya Czákó) – jest to zatem utrwalony w orzecznictwie TSUE pogląd.

¹¹ orzeczenie TSUE z dnia 30 kwietnia 2014 r., sygn. akt: C-26/13.

III. [Skutki uznania postanowień § 1 ust. 3 i § 6 ust. 3 Umowy Kredytu za niedozwolone postanowienia umowne]

Zgodnie z art. 385¹ § 1 k.c. abuzywne postanowienie umowne jest bezskuteczne *ex tunc* i *ex lege*. Z tego względu sankcja bezskuteczność za art. 385¹ § 1 k. c. nie może być pominięta ani złagodzona – niezależnie od tego, jakie skutki spowoduje dla dalszego bytu umowy. Bezskuteczność jest zatem koniecznym skutkiem uznania postanowienia za niedozwolone. W doktrynie nie budzi kontrowersji, że *Brak mocy wiążącej dotyczy w całości klauzuli niedozwolonej, nie jest więc dopuszczalne uznanie, że jest ona skuteczna w zakresie, w jakim nie naruszałaby kryterium określonego w przepisie art. 385¹ § 1 k.c.*¹² Zgodnie z art. 385¹ § 2 k.c. umowa po wyeliminowaniu z niej abuzywnych postanowień powinna – co do zasady – wiązać dalej, chyba że byłoby to niemożliwe, z uwagi na sprzeczność z prawem. (art. 58 k.c.) Sytuacja taka może mieć miejsce wówczas, gdy bezskutecznością dotknięte byłyby postanowienia przedmiotowo istotne (*essentialia negotii*)¹³, bez których dalszy byt umowy jest niemożliwy. W konsekwencji powyższego ustalenie abuzywnego charakteru postanowień umowy prowadzi alternatywnie do jednej z dwóch możliwych sytuacji. Co do zasady umowa powinna wiązać dalej, bez jakichkolwiek zmian innych niż wynikające z prostego wyeliminowania z jej treści abuzywnego postanowienia – tak jakby nigdy nie zostało wprowadzone do umowy¹⁴, ewentualnie gdyby byt umowy bez abuzywnego postanowienia był prawnie niemożliwy (art. 58 k.c.), konsekwencją jest upadek całej umowy.

Jak już zostało wyjaśnione wyżej, postanowienia dotyczące waloryzacji świadczenia kredytobiorcy, nie należą do *essentialia negotii* umowy kredytu, lecz stanowią jej *accidentalia negotii*. Umowa kredytu indeksowanego nie stanowi też odrębnego typu umowy, lecz mieści się w ogólnej kategorii umów kredytu¹⁵. Z tego względu eliminacja z treści umowy kredytu elementu opcjonalnego, jakim są postanowienia dotyczące waloryzacji świadczenia kredytobiorcy (kwoty wypłaconego kredytu, którą ma zwrócić), nie prowadzi ani do upadku całej umowy ani do zmiany jej charakteru prawnego¹⁶ - o charakterze prawnym umowy decydują bowiem jej elementy przedmiotowo istotne.

Umowa Kredytu po wyeliminowaniu z niej abuzywnych postanowień dotyczących waloryzacji może wiązać dalej albowiem określa wszystkie wymienione w art. 69 ust. 1 Prawa bankowego elementy niezbędne do jej istnienia tj. kwotę kredytu, oprocentowanie, daty spłaty, cel kredytowania. W szczególności znana jest kwota, którą kredytobiorca zobowiązany jest zwrócić bankowi. Jest to bowiem kwota, która została mu wypłacona (kwota wykorzystanego kredytu). Różnica sprowadza się do tego, że kwota wykorzystanego kredytu, którą zobowiązany jest zwrócić kredytobiorca, nie podlega waloryzacji walutowej. Zgodnie z art. 385¹ § 2 k.c. nie jest dopuszczalna jakakolwiek inna zmiana w umowie , poza wyeliminowaniem z niej abuzywnych postanowień, wobec czego oprocentowanie i terminy spłaty kredytu pozostają niezmienione.

Zgodnie z jednolitym w tej kwestii orzecznictwem TSUE sądy krajowe uprawnione są wyłącznie do wyeliminowania z umowy abuzywnych postanowień, bez możliwości dokonania ich modyfikacji,

¹² A. Olejniczak, *Objaśnienia do art. 385¹, (w:) Kodeks cywilny. Komentarz. Tom III. Zobowiązania - część ogólna*, red. A. Kidyba, LEX 2010; M. Bednarek w *System Prawa Prywatnego* t.5 red E. Łętowska 2013 s. 773 W. Popiołek, K. Pietrzykowski *Kodeks t. I 2013 kom do art. 385¹k.c. nb. 1*; K. Zagrobelny w E. Gniewek P. Machnikowski red. *Kodeks Cywilny, 2013 kom do art. 385¹k.c. nb. 11*.

¹³ Zgodnie z art. 385¹ § 1 k.c. *in fine* postanowienia umowne stanowiące *essentialia negotii* mogą być uznane za abuzywne jeśli są nietransparentne.

¹⁴ wyrok z dnia 21 stycznia 2015 r., Unicaja Banco i CaixaBank, C 482/13, C 484/13, C 485/13 i C 487/13 i przytoczone tam orzecznictwo).

¹⁵ Por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 stycznia 2016r. (sygn. akt: I CSK 1049/16).

¹⁶ Niezależnie od faktu, że domniemana zmiana charakteru prawnego umowy, nie mogłaby prowadzić do zaniechania stosowania sankcji bezskuteczności abuzywnego postanowienia.

405 k.c. Honestus Bank zobowiązany jest więc do zwrotu na rzecz Powódki nienależnego świadczenia stanowiącego sumę nadpłat poszczególnych rat kapitałowo-odsetkowych pobranych przez Pozwanego od Powódki z zastosowaniem abuzywnych Walutowych Klauzul Waloryzacyjnych.

Na wysokość dochodzonych niniejszym pozwem roszczeń składa się suma nienależnie pobranych przez Honestus Bank od Powódki kwot w wysokości odpowiadającej różnicy pomiędzy: kwotami rat kapitałowo – odsetkowych, jakimi faktycznie pozwany przedsiębiorca obciążył konto bankowe Powódki (pobranymi od Powódki przez Honestus Bank z zastosowaniem nieuczciwych Walutowych Klauzul Waloryzacyjnych), a: kwotami rat kapitałowo – odsetkowych, jakie Honestus Bank powinien był obciążyć konto Powódki, gdyby wysokość każdej raty kapitałowo – odsetkowej ustalana była z pominięciem waloryzacji walutą CHF przy jednoczesnym zastosowaniu pozostających w mocy postanowień Umowy Kredytu odnośnie terminów spłat, okresu kredytowania i oprocentowania.

Powódka w załączeniu do pozwu składa tabele, w których wprowadzone zostały na podstawie Zaświadczenia: kwota faktycznie wypłaconego Powódce kredytu wraz z datą wypłaty, daty i kwoty faktycznie pobranych przez Honestus Bank rat spłaty kredytu oraz wysokość zastosowanego przez Honestus Bank do wyliczenia poszczególnych rat spłaty oprocentowania. Na podstawie tych danych wynikających z dokumentów (Zaświadczenia i Umowy Kredytu) w kolumnie sąsiadującej tej samej tabeli Powódka przedstawiła obliczenia rat należnych Pozwanemu w wykonaniu Umowy Kredytu z pominięciem walutowej waloryzacji.

Każdorazowo różnica pomiędzy ratą pobraną przez Honestus Bank a odpowiadającą jej ratą obliczoną przez Powódkę z pominięciem Walutowych Klauzul Waloryzacyjnych stanowi świadczenie nienależne Pozwanemu. Suma tak obliczonych świadczeń składa się na roszczenie dochodzone niniejszym pozwem.

W celu weryfikacji poprawności wyników działań matematycznych Powódki opisanych wyżej Powódka wnosi o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego sądowego na okoliczności podane w *petitum* pozwu.

Od kwoty podanej w *petitum* pozwu, a stanowiącej sumę nadpłat za okres od dnia zawarcia Umowy Kredytu do dnia sporządzenia pozwu, należne są Powódce odsetki ustawowe za opóźnienie, zgodnie z punktem 1 *petitum* pozwu.

V. [Zagadnienia formalne]

Do rozpoznania sprawy objętej niniejszym pozwem z uwagi na wartość przedmiotu sporu zgodnie z art. 17 pkt 4) k.p.c. właściwy jest Sąd Okręgowy. Właściwość miejscową ustalono zgodnie z § 8 ust. 1 Umowy Kredytu.

Wysokość opłaty sądowej ustalono z zastosowaniem art. 13 ust. 1a ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, t.j. Dz.U. z 2016 r., poz. 623. W sprawach o roszczenia wynikające z czynności bankowych, o których mowa w art. 5 ust. 1 i 2 Prawa Bankowego, opłata stosunkowa pobierana od konsumenta wynosi 5 % wartości przedmiotu sporu lub przedmiotu zaskarżenia, jednak nie mniej niż 30,00 PLN i nie więcej niż 1000,00 PLN. Niniejszym pozwem dochodzone jest roszczenie o zwrot nienależnego świadczenia w łącznej kwocie: 126 399,99 PLN, pobranego w związku z umową kredytową zawartą z bankiem, wobec czego pozew podlega opłacie w maksymalnej wysokości przewidzianej powołanym wyżej przepisem, to jest opłacie w wysokości 1 000,00 PLN.

Mając na uwadze powyższe wnoszę, jak w *petitum*.

[x] adwokat Walery Gadulski

redukcji utrzymującej skuteczność lub zastąpienia innym¹⁷. Jak podkreślał TSUE w swym orzecznictwie *gdyby sąd krajowy mógł zmieniać treść nieuczciwych warunków zawartych w takich umowach, takie uprawnienie mogłoby zagrażać realizacji długoterminowego celu ustanowionego w art. 7 dyrektywy 93/13. Uprawnienie to przyczyniłoby się bowiem do wyeliminowania zniechęcającego skutku wywieranego na przedsiębiorców poprzez zwykły brak stosowania takich nieuczciwych warunków wobec konsumentów (...) ponieważ nadal byłiby oni zachęcani do stosowania rzeczonych warunków wiedząc, że nawet gdyby miały one być unieważnione, to jednak umowa mogłaby zostać uzupełniona w niezbędnym zakresie przez sąd krajowy, tak aby zagwarantować w ten sposób interes rzeczonych przedsiębiorców. Co do zasady zatem zastąpienie abuzywnej klauzuli waloryzacyjnej inną klauzulą o podobnym działaniu, lecz nieabuzywną, jest niedopuszczalne.*

Również Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 29 czerwca 2007 r. (sygn. akt: III CZP 62/07) stwierdził, że *w świetle art. 385¹ § 1 i 2 k.c. ingerencja sądu w treść stosunku umownego łączącego strony ma charakter negatywny. Określenie zakresu uznania określonych postanowień za niedopuszczalne powinna uwzględniać, że art. 385¹ § 2 k.c. wyklucza odwołanie się do art. 56 k.c. jako instrumentu uzupełnienia treści stosunku umownego.*

Biorąc powyższe pod uwagę stwierdzić należy, że konieczną konsekwencją stwierdzenia, iż postanowienia § 1 ust. 3 i § 6 ust. 3 Umowy Kredytu są niedozwolonymi postanowieniami umownymi, jest uznanie ich za bezskuteczne, a tym samym eliminacja ich z umowy. Zgodnie z art. 385¹ § 2 k.c. Umowa Kredytu w pozostałej części dalej wiąże pozwany Bank z Powódką bez żadnych zmian, poza eliminacją z jej treści niedozwolonych postanowień, a zatem bez mechanizmu waloryzacji świadczenia kredytobiorcy.

Tym samym strony tego sporu w dalszym ciągu są związane postanowieniami Umowy Kredytu pozwalającymi ustalić ilość i wysokość rat spłaty kredytu oraz określającymi oprocentowanie udzielonego kredytu. W szczególności zastosowanie sankcji z art. 385¹ § 1 k.c. wobec postanowień dotyczących waloryzacji kredytu nie czyni niemożliwym dalszego stosowania postanowień dotyczących oprocentowania kredytu. Zmiana oprocentowania kredytu byłaby niedozwoloną i sprzeczną z art. 385¹ § 1 i 2 k.c. ingerencją w treść łączącej strony Umowy Kredytu.

IV. [Wysokość roszczenia Powódki o zwrot nienależnego świadczenia]

Konsekwencją opisanej powyżej bezskuteczności postanowień § 1 ust. 3 i § 6 ust. 3 Umowy Kredytu jest obowiązywanie Umowy Kredytu bez waloryzacji walutowej, co oznacza, że:

- i.) kwota zadłużenia kredytobiorcy stanowi jedynie wyrażoną w złotych kwotę kredytu wskazaną w § 1 ust. 1 Umowy Kredytu, powiększoną o ustalone w Umowie Kredytu prowizje i oprocentowanie oraz pomniejszoną o należne wpłaty na poczet spłaty kredytu, bez waloryzacji walutowej;
- ii.) wysokość rat spłaty, do jakich zobowiązana była Powódka zgodnie z Umową Kredytu, powinna być określana jedynie na podstawie:
 - a) aktualnego zadłużenia ustalonego w sposób wskazany w p. i) powyżej;
 - b) postanowień Umowy Kredytu dotyczących okresu spłaty oraz liczby i terminów płatności rat;
 - c) bez stosowania waloryzacji wysokości rat.

Powyższe oznacza, że na podstawie Walutowych Klauzul Waloryzacyjnych Honestus Bank pobiera od Powódki raty spłaty kredytu w zawyżonej wysokości, będącej wynikiem zarówno niedozwolonej waloryzacji pozostałego do spłaty długu, jak i samych rat. **Na podstawie art. 410 § 1 i 2 w zw. z art.**

¹⁷ Wyrok z dnia 21 grudnia 2016 r. w połączonych sprawach C-154/15, C-307/15 i C-308/15 Francisco Gutiérrez Naranjo v. Cajasur Banco SAU, Ana María Palacios Martínez v. Banco Bilbao Vizcaya Argentaria SA (BBVA), Banco Popular Español, SA v. Emil Irlés López, Teresa Torres Andreu).

Załączniki:

- pełnomocnictwo wraz z dowodem uiszczenia opłaty skarbowej;
- dowód uiszczenia opłaty sądowej od pozwu;
- informacja odpowiadająca odpisowi aktualnemu z KRS Pozwanego;
- odpis Umowy Kredytu;
- odpis Zaświadczenia;
- tabele zawierające uporządkowane zestawienie obliczeń i wskazanie terminów wymagalności roszczenia, opatrzone datą sporządzenia i podpisem pełnomocnika Powódki;
- odpis pozwu wraz z załącznikami.

UMOWA KREDYTU

zawarta w dniu 7.08.2008 r. w Warszawie, pomiędzy:

Honestus Bank Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie (03-035) ul. Cudne Manowce 1,
reprezentowanym przez:

1. Mateusza Prawdomównego,
2. Zbigniewa Szczerego,

zwanym dalej **Bankiem**,

a

Celestyną Kowalską (PESEL: 85040106688), imię ojca: Janusz,
zamieszkałą: ul. Posag Siedmiu Panien 13; 02-495 Warszawa
zwaną dalej **Kredytobiorcą**

§ 1

[Kwota kredytu]

3. Bank udziela Kredytobiorcy kredytu w kwocie 650 000,00 PLN (słownie: sześćset pięćdziesiąt tysięcy złotych i zero groszy) na zasadach opisanych w niniejszej umowie, a Kredytobiorca zobowiązuje się do wykorzystania kredytu zgodnie z postanowieniami tej umowy, zwrotu w terminach oznaczonych w umowie kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami oraz zapłaty na rzecz Banku prowizji i opłat bankowych wynikających z niniejszej umowy kredytu.
4. Kredyt waloryzowany jest kursem franka szwajcarskiego („CHF”).
5. W dniu wypłaty saldo zadłużenia przeliczane jest na franki szwajcarskie według kursu kupna CHF podanego w tabeli kursów kupna/sprzedaży dla kredytów hipotecznych udzielanych przez Bank („Tabela Kursów Walut Honestus Banku”).

§ 2

[Cel kredytu]

Bank udziela Kredytobiorcy kredytu w celu zakupu domu jednorodzinnego w miejscowości Wymarzony Zakątek 1, 00 – 002 Cicha Ostoja z przeznaczeniem na zamieszkanie.

§ 3

[Wypłata kredytu oraz Zabezpieczenia]

1. Kredyt wypłacony zostanie jednorazowo na rachunek bankowy zbywcy kredytowanej nieruchomości – p. Marii Spokojnej, prowadzony w złotych polskich po spełnieniu przez Kredytobiorcę następujących warunków:
 - 1.1 przedstawienia przez Kredytobiorcę polisy ubezpieczenia na życie zawartej przez Kredytobiorcę z towarzystwem ubezpieczeń zaakceptowanym przez Bank na sumę zabezpieczenia w wysokości 650 000,00 PLN wraz z cesją praw z tej polisy dokonaną na rzecz Banku;
 - 1.2 przedstawienia przez Kredytobiorcę polisy ubezpieczenia od ognia i zdarzeń losowych zawartej przez Kredytobiorcę z towarzystwem ubezpieczeń zaakceptowanym przez Bank na sumę zabezpieczenia w wysokości 650 000,00 PLN wraz z cesją praw z tej polisy dokonaną na rzecz Banku.
2. W celu zabezpieczenia spłaty kapitału kredytu, odsetek od kredytu oraz należnych Bankowi od Kredytobiorcy w związku z udzielonym kredytem prowizji i opłat bankowych Kredytobiorca ustanawia na rzecz Banku hipotekę kaucyjną w złotych do wysokości 170 % kwoty kredytu.

§ 4

[Oprocentowanie kredytu]

1. Kredyt oprocentowany jest według zmiennej stopy procentowej. Oprocentowanie ulega zmianie w okresach trzymiesięcznych, każdorazowo w tym samym dniu kalendarzowym, w jakim nastąpiła wypłata kredytu.
2. Na dzień sporządzenia umowy kredytu oprocentowanie wynosi 3,450 % i stanowi sumę: **(a)** stałej w całym okresie kredytowania marży Banku wynoszącej 1,740 % oraz **(b)** aktualnie obowiązującego indeksu LIBOR CHF dla lokat bankowych trzymiesięcznych.
3. Odsetki naliczane są dziennie od pozostałej do spłaty kwoty wypłaconego kredytu według aktualnej stopy procentowej począwszy od dnia wypłaty kredytu.
4. Na potrzeby obliczania odsetek przyjmuje się, że każdy rok ma 360 dni, a każdy miesiąc liczy 30 dni.

§ 5

[Opłaty i prowizje]

1. Kredytobiorca jest zobowiązany do zapłaty na rzecz Banku bezzwrotnej prowizji w wysokości 0,1 % od kwoty przyznanego kredytu.
2. Bank jest uprawniony do potrącenia kwoty należnej prowizji z sumy udzielonego kredytu z rachunku bankowego Kredytobiorcy, o którym mowa w § 6 ust. 2 niniejszej umowy kredytu.

§ 6

[Spłata kredytu]

1. Spłata kredytu wraz z odsetkami nastąpi w 420 równych ratach miesięcznych, z czego pierwszych 10 rat miesięcznych w okresie karencji będzie wyłącznie ratami odsetkowymi, a pozostałe 410 rat to raty kapitałowo – odsetkowe, które zawierają malejącą część odsetek i rosnącą część kapitału.
2. Spłata kredytu odbywać się będzie poprzez potrącenie kolejnych rat kredytu przez Bank z następującego rachunku bankowego Kredytobiorcy prowadzonego w złotych: PL12 2345 5678 8912 2345.
3. Kredyt spłacany będzie w złotych, przy czym do obliczenia kolejnych rat kredytu zastosowanie ma kurs sprzedaży CHF z Tabeli Kursów Walut Honestus Banku obowiązujący w dniu spłaty danej raty kredytu.
4. Spłata raty odsetkowej/kapitałowo – odsetkowej następować będzie w tym samym dniu kalendarzowym miesiąca, w jakim miała miejsce wypłata (wykorzystanie) kredytu, począwszy od miesiąca następnego po miesiącu, w którym miała miejsce wypłata kredytu.
5. Kredytobiorca może dokonać spłaty części lub całości kredytu przed ustalonymi terminami spłat pod warunkiem, że łącznie: **(a)** zasili rachunek bankowy przeznaczony do obsługi kredytu, a wskazany w punkcie 2 niniejszego paragrafu, kwotą, którą planuje uiścić w ramach częściowej lub całkowitej spłaty kredytu, **(b)** uzyska zgodę Banku na planowaną częściową lub całkowitą spłatę kredytu i **(c)** w terminie 14 dni od daty uzyskania zgody Banku złoży pisemną dyspozycję obciążenia swojego rachunku bankowego kwotą, którą planuje uiścić w ramach częściowej lub całkowitej spłaty kredytu.
6. Za ponadplanową częściową lub całkowitą spłatę kredytu Bank pobiera opłatę w wysokości 0,3 % kwoty tej spłaty.

§ 7

[Wypowiedzenie umowy kredytu]

1. W przypadku naruszenia przez Kredytobiorcę warunków Umowy Kredytu Bank ma prawo wypowiedzieć Umowę Kredytu na zasadach określonych w ustawie Prawo bankowe, przy czym termin wypowiedzenia wynosi 30 dni od dnia doręczenia Kredytobiorcy oświadczenia o wypowiedzeniu Umowy Kredytu.
2. Kredytobiorca ma prawo wypowiedzieć Umowę Kredytu z zachowaniem 30 dniowego terminu wypowiedzenia od dnia doręczenia Bankowi oświadczenia o wypowiedzeniu Umowy Kredytu.
3. W przypadku wypowiedzenia Umowy Kredytu przez Honestus Bank, jak i w przypadku wypowiedzenia Umowy Kredytu przez Kredytobiorcę następnego dnia po upływie okresu wypowiedzenia wszelkie zobowiązania wynikające z Umowy Kredytu stają się natychmiast wymagalne.

§ 8

[Postanowienia końcowe]

1. Sądem właściwym dla rozpatrywania wszelkich sporów wynikłych z niniejszej umowy jest właściwy miejscowo sąd powszechny.
2. W sprawach nieuregulowanych w niniejszej umowie mają zastosowanie obowiązujące przepisy prawa polskiego ze szczególnym uwzględnieniem ustawy Prawo bankowe.
3. Wszelkie zmiany niniejszej umowy dla swej ważności wymagają formy pisemnej.
4. Integralną częścią umowy jest oświadczenie o dostarczeniu wzorców umownych oraz wzór dyspozycji wypłaty kredytu.
5. Niniejsza umowa została sporządzona w 3 jednobrzmiących egzemplarzach, po jednym dla każdej ze stron oraz dla sądu wieczystoksięgowego.

Honestus Bank

Kredytobiorca

Honestus Bank

Wniosek o udzielenie kredytu hipotecznego w Honestus Bank S.A. z siedzibą w Warszawie

Data sporządzenia Wniosku:	31.07.2008 r.
Nazwisko i imię Kredytobiorcy:	Kowalska Celestyna
PESEL:	85040106688
Adres zamieszkania:	ul. Posag Siedmiu Panien 13; 02-495 Warszawa
Wykształcenie:	wyższe
Wykonywany zawód:	Tłumacz przysięgły języków obcych
Średni miesięczny dochód:	9000 PLN netto
Ilość osób we wspólnym gospodarstwie domowym:	3
Wnioskowana kwota kredytu (PLN)	650 000,00 PLN
Wnioskowany okres kredytowania	420 m-cy
Wnioskowany sposób wypłaty kredytu (niepotrzebne skreślić)	Jednorazowo/w _____ transzach
Waluta kredytu (niepotrzebne skreślić)	a) PLN; b) CHF; c) EUR; d) USD
Przeznaczenie kredytu:	Zakup domu mieszkalnego na rynku wtórnym
Proponowane zabezpieczenie kredytu (niepotrzebne skreślić)	a) cesja praw z umowy ubezpieczenia na życie; b) cesja praw z umowy ubezpieczenia kredytowanej nieruchomości, tj.: <u>domu jednorodzinnego w miejscowości Wymarzony Zakątek 1, 00 – 002 Cicha Ostoja;</u> c) hipoteka kaucyjna na: kredytowanej nieruchomości tj. <u>domu jednorodzinnym w miejscowości Wymarzony Zakątek 1, 00 – 002 Cicha Ostoja;</u> d) ubezpieczenie niskiego wkładu własnego.

Oświadczam, że wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych przez Honestus Bank S.A. w celu przeprowadzenia procedury zawarcia umowy kredytu hipotecznego.

Czytelny podpis Kredytobiorcy: Celestyna Kowalska

Podpis powyższy został złożony w mojej obecności: Mateusz Prawdomówny – doradca kredytowy Honestus Bank S.A.

„Historia Spłat Kredytu”

Zaświadczenie wydane przez Honestus Bank S.A. z siedzibą w Warszawie

dnia 15 lutego 2018 r.

Honestus Bank S.A. z siedzibą w Warszawie (KRS: nr 0000000001) zaświadcza, że na mocy Umowy Kredytu z dnia 7.08.2008 r. udzielił Celestynie Kowalskiej (PESEL: 85040106688) kredytu w kwocie 650 000,00 PLN waloryzowanego kursem franka szwajcarskiego.

Wyplata kredytu nastąpiła jednorazowo dnia 14 sierpnia 2008 r.

W okresie od dnia 14 września 2008 r. do dnia 14 lutego 2018 r. Celestyna Kowalska dokonała spłat następujących miesięcznych rat spłaty kredytu:

[Tabela z danymi liczbowymi wg wzoru:

Data płatności raty	Część kapitałowa raty w PLN	Część odsetkowa raty w PLN	Zastosowane oprocentowanie	Pozostała do spłaty kwota kredytu w PLN
---------------------	--------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	---

Sporządził pracownik Banku: Justyna Uważna.

Warszawa, dnia 7 maja 2018 roku

Sąd Okręgowy Warszawa – Praga w Warszawie
Wydział I Cywilny
Al. „Solidarności” 127
00-898 Warszawa

Powódka: Celestyna Kowalska (PESEL: 85040106688)
ul. Posąg Siedmiu Panien 13; 02-495 Warszawa
reprezentowana przez:
adwokata Walerego Gadulskiego
ul. Powrotu Posła 6
00 – 001 Warszawa

Pozwany: Honestus Bank Spółka Akcyjna z siedzibą w
Warszawie
KRS nr 0000000001
ul. Cudne Manowce 1;
03 – 035 Warszawa
reprezentowany przez:
adwokata Gwidona Milczka
adres do doręczeń tożsamy z adresem siedziby
Pozwanego podanym wyżej

Sygn. akt: I C 307/18

Odpowiedź na pozew

W wykonaniu zobowiązania Sądu niniejszym w imieniu Honestus Bank S.A. z siedzibą w Warszawie (dalej jako „Bank”) składam odpowiedź na pozew Celestyny Kowalskiej i podnoszę, co następuje.

1. Wnoszę o oddalenie powództwa w całości jako bezzasadnego oraz o zasądzenie od Powódki na rzecz Banku kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.
2. Podnoszę zarzut przedawnienia roszczeń zgłoszonych w pozwie.
3. Wnoszę o dopuszczenie i przeprowadzenie następujących dowodów:
 - **z zeznań świadków Mateusza Prawdomównego i Zbigniewa Szczerego** na okoliczność realiów funkcjonowania kredytów walutowych w Polsce, udzielenia Powódce kredytu walutowego, indywidualnego uzgodnienia treści Umowy Kredytu, braku wzbogacenia po stronie Banku, rynkowego charakteru kursu waluty CHF stosowanego przez Bank do wykonywania spornej umowy kredytu, korzystniejszych warunków kredytu walutowego niż kredytu w złotych, ustawowego obowiązku Banku zabezpieczenia interesów swoich deponentów, którzy zawarli z Bankiem mniej korzystne kredyty złotowe a nie walutowe, zagrożeń płynących dla systemu bankowego w razie uznania za zasadne roszczenia Powódki (wezwanie proszę kierować na adres siedziby Banku);
 - z dokumentów: **Umowy Kredytu** (załącznik do pozwu, w aktach sprawy), **Harmonogramu Spłat** oraz **Wniosku Kredytowego** na okoliczność treści tych dokumentów, w szczególności zaś na okoliczność walutowego charakteru kredytu Powódki i indywidualnego uzgodnienia z Powódką treści umowy kredytu oraz świadomego wyboru przez Powódkę jako waluty kredytu franka szwajcarskiego;
4. Wnoszę o rozpoznanie sprawy na rozprawie.

5. Oświadczam, że odpis Odpowiedzi na Pozew wraz z załącznikami został nadany listem poleconym do pełnomocnika Powódki na adres do doręczeń wskazany w pozwie.

Uzasadnienie

[Uwagi wstępne]

Pozwany pragnie zauważyć, że wystosowany wobec niego pozew stanowi rażące nadużycie przez Powódkę prawa podmiotowego, gdyż rzeczywistym powodem jego złożenia nie jest rzekoma abuzywność zapisów umownych, a istotny wzrost kursu franka szwajcarskiego.

Nie należy przy tym pomijać faktu, że nawet wobec wzrostu kursu franka szwajcarskiego uiszczana przez Powódkę rata spłaty jest istotnie niższa niż dla takiego samego kredytu udzielonego w walucie polskiej ze względu na fakt, że walutowy kredyt udzielony został Powódce przy uwzględnieniu ściśle powiązanego z tym kredytem oprocentowania opartego na stawce bazowej LIBOR dla CHF.

Roszczenie Powódki nie może być zaakceptowane przez Sąd w świetle powszechnego społecznego poczucia sprawiedliwości, gdyż żądane przez Powódkę tzw. „odfrankowanie” kredytu postawiłoby ją w pozycji w sposób nieuzasadniony uprzywilejowanej w stosunku do osób, które nie chciały w przeszłości podejmować ryzyka zmiany kursów walut i z tego względu zawarły z Bankiem umowy o kredyt złotowy bez indeksacji, którego oprocentowanie jest znacząco wyższe, bo ustalone w oparciu o dużo mniej korzystną stawkę WIBOR.

Nie można również zapominać o tym, że gdyby roszczenie Powódki zostało uwzględnione mogłoby ono stanowić niebezpieczny precedens, który z dużym prawdopodobieństwem doprowadziłby do upadku polskiego systemu bankowego (w razie wzmożenia z tego względu powództw przeciwko bankom o takie same roszczenia), a to wiązałoby się z dramatem setek tysięcy polskich rodzin – deponentów środków na rachunkach bankowych w polskich bankach.

Roszczenie Powódki jest przedawnione, nieudowodnione tak co do zasady, jak i co do wysokości i jako takie powinno ulegać oddaleniu w całości, o co niniejszym wnoszę, podnosząc, jak następuje.

[Przedawnienie roszczeń Powódki]

Przed wdaniem się w spór co do istoty Bank podnosi zarzut przedawnienia roszczeń Powódki co do rzekomych nadpłat przypadających dawniej niż na trzy lata przed wniesieniem pozwu.

Raty spłaty kredytu, zgodnie z Umową Kredytu, uiszczane były przez Powódkę co miesiąc, wobec czego stanowiły świadczenia okresowe, które zgodnie z art. 118 k.c. ulegają przedawnieniu z upływem 3 lat od ich spełnienia.

[Kredyt Powódki jest kredytem walutowym]

Powódka w sposób oderwany od treści dokumentów kredytowych twierdzi, że udzielono jej kredytu złotowego, podczas gdy kredyt Powódki jest kredytem walutowym.

Należy podkreślić, że kredyt walutowy nie może być wykonywany bez klauzuli indeksacyjnej, gdyż nie byłby wówczas kredytem walutowym. Powódka formułując żądanie pozwu dąży do fundamentalnej i niedopuszczalnej, jak również do niemożliwej do wykonania zmiany warunków Umowy Kredytu chcąc uniknąć z mocą wsteczną ryzyka kursowego przy zachowaniu wszelkich korzyści wynikających z niższego oprocentowania kredytu walutowego.

Uwzględnienie tak kuriozalnego żądania pozwu oznaczałoby nieuzasadnione pogorszenie sytuacji Banku w relacji umownej z Powódką, co stanowiłoby rażące pogwałcenie zasady

równorzędnego traktowania stron umowy oraz zamach na fundamentalną zasadę polskiego prawa cywilnego, jaką jest zasada swobody umów.

Powtórzyć należy, że Powódka już na etapie zawierania Umowy Kredytu została wyczerpująco poinformowana o wszystkich parametrach dostępnych w ofercie Banku kredytów i wybrała z tej oferty kredyt walutowy w CHF, co jasno wynika zarówno z wypełnionego przez nią Wniosku Kredytowego, jak i z zawartej poprzez uwzględnienie w całości wnioskowanych warunków Umowy Kredytu.

Pozwany wyjaśnia, że na polskim rynku istnieją dwa rodzaje kredytu: złotówkowy (oprocentowany wg stawki WIBOR) i walutowy (oprocentowany wg stawki LIBOR/EURIBOR w zależności od waluty kredytu). Wśród kredytów walutowych wyróżnić można natomiast kredyt indeksowany i kredyt denominowany. Powódce udzielono kredytu walutowego indeksowanego kursem waluty obcej.

W roku 2008 powszechnie udzielano na rynku tego typu kredytów. W ich przypadku Bank przelewa na rachunek wewnętrzny kredytobiorcy określoną kwotę franków szwajcarskich, a następnie odkupuje od Kredytobiorcy tą kwotę franków szwajcarskich za równowartość kwoty kredytu podanej w umowie w złotych polskich.

Saldo kredytu z przyczyn oczywistych wyrażane jest w wewnętrznych dokumentach Banku we franku szwajcarskim i w tej samej walucie sporządzany jest harmonogram spłat rat kredytu.

W celu spłaty kredytu w walucie Kredytobiorca zakupuje od Banku kwotę franków wskazaną poglądowo w Harmonogramie Spłat.

Ponadto w celu określenia pozycji walutowej Banku kredyty walutowe są odpowiednio ewidencjonowane w księgach rachunkowych Banku. Dla kredytów walutowych indeksowanych ewidencja kapitału i naliczanych odsetek prowadzona jest w walucie kredytu (w niniejszym przypadku – we franku szwajcarskim).

Dowód: zeznania świadków wnioskowanych w petitum Odpowiedzi na Pozew

[Postanowienia Umowy Kredytu uzgodniono indywidualnie z Powódką]

Indeksacja kredytu była zgodna z wolą stron. Z oferty Banku, który posiadał w sprzedaży kredyty złotówkowe i walutowe indeksowane kursami walut USD, EUR i CHF Powódka wybrała kredyt walutowy indeksowany kursem franka szwajcarskiego.

Zgodnie z wolą Powódki do Umowy Kredytu wprowadzono opcjonalne postanowienia odnoszące się do indeksacji kwoty kredytu i rat spłaty oraz ściśle powiązane z tymi postanowieniami regulacje dotyczące oprocentowania kredytu.

Zawarcie Umowy Kredytu nastąpiło po zweryfikowaniu przez Bank zdolności kredytowej Powódki, która to weryfikacja w efekcie wykazała, że Powódka posiada zdolność kredytową zarówno na kredyt złotówkowy, jak i na kredyt walutowy.

Strony ustaliły jednak wspólnie ostateczną treść Umowy Kredytu przy uwzględnieniu, że Powódka wolała zaciągnąć kredyt walutowy z ratą, pozwalającą jej na zapewnienie sobie możliwości terminowej i bezproblemowej spłaty rat nawet w razie wzrostu kursu waluty kredytu albo istotnej zmiany oprocentowania kredytu. Co do tego ostatniego zaznaczyć trzeba na marginesie, że nadal jest ustalane w oparciu o współczynnik niezwykle korzystny ekonomicznie dla Powódki.

W związku z powyższym nie może być mowy o narzuceniu przez Bank Powódce treści Umowy Kredytu, co prowadzi do jedynego prawidłowego wniosku, że postanowienia Umowy Kredytu były z Powódką indywidualnie uzgadniane przez Bank.

[Bank stosował w wykonaniu umowy kursy rynkowe, więc nie naruszał w sposób rażący i sprzeczny z dobrymi obyczajami interesów Powódki]

Wbrew głośnym twierdzeniom Powódki Honestus Bank w żadnej mierze nie ustala kursu waluty CHF mającego zastosowanie do rozliczenia umowy kredytu w sposób arbitralny, dowolny i jednostronny.

Kurs ten jest bowiem ustalany w oparciu o jasno określone kryteria, w zgodzie z regułami rynku walutowego.

Pozwany ustala tabele kursowe dla kredytów waloryzowanych walutą obcą każdego dnia przed otwarciem oddziałów banku na podstawie średnich notowań z rynku międzybankowego prezentowanych w serwisach internetowych Reuters i Bloomberg oraz dodaniu do średnich kursów ustalonego przez zarząd Banku spreadu walutowego. Dokonując transakcji walutowych z klientami, związanymi z uruchomieniem i spłatą kredytu waloryzowanego walutą obcą, bank dokonuje równoległych transakcji na rynku międzybankowym.

Pracownik Banku dokonujący ustalenia kursów walut obcych do tabeli Banku nie ma możliwości ich samodzielnej i arbitralnej zmiany, gdyż marża kursowa (spread walutowy) jest ustalana przez zarząd Banku.

Dowód: zeznania wskazanych w petitum pisma świadków

Powódka w niniejszej sprawie nie sprostала ciężącemu na niej obowiązku wykazania, że Pozwany rzekomo w sposób dowolny i oderwany od reguł rynku walutowego ustalał kursy CHF, według których indeksowany jest kredyt, a przecież takie twierdzenie stanowi istotę zarzutu Powódki co do rzekomego abuzywnego charakteru postanowień § 1 ust. 3 i § 6 ust. 3 zawartej z Bankiem Umowy Kredytu.

Powództwo nie zasługuje więc na uwzględnienie, gdyż nie zostało w ogóle dowiedzione.

Co więcej nie można pomijać faktu, że fakt wejścia w życie ustawy z dnia 29 lipca 2011 roku o zmianie ustawy – Prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw („**Ustawa Antyspreadowa**”) spowodował wprowadzenie do polskiego porządku prawnego narzędzia umożliwiającego wyeliminowanie z obrotu rzekomo niejasnych postanowień dotyczących przeliczeń kursowych w kredytach walutowych, na co wprost wskazuje Sąd Najwyższy w swoim wyroku z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie o sygn. akt: IV CSK 362/14. Jak zauważył w tym wyroku Sąd Najwyższy abuzywność postanowień o indeksacji kredytu została z dniem wejścia w życie Ustawy Antyspreadowej usunięta co do rat spłaconych po dniu omawianej nowelizacji.

Natomiast co do rat wcześniejszych zauważyć należy, że – podobnie jak powodowie w omawianym wyroku Sądu Najwyższego – Powódka dokonała na rzecz Banku płatności tych rat według określonych zasad. Nawet jeżeli rzekomo były one w Umowie Kredytu sformułowane w sposób niejasny lub nieścisły, to z dniem pobrania raty kwota tej rat ulegała konkretyzacji, co usuwało rzekomo abuzywny wydzźwięk kwestionowanych przez Powódkę postanowień kredytowych.

Jak wynika bowiem ze znajdującego się w aktach sprawy Zaświadczenia Powódce znane są obecnie kwoty pobranych od niej rat kredytu. Powódka wiedziała, że raty pobierane będą od niej w złotych polskich, jak również została powiadomiona zarówno przez pracownika banku, jak i na piśmie, że udzielono jej kredytu walutowego, na co jasno wskazuje treść Umowy Kredytu oraz Harmonogram Spłat, który wyrażony jest w walucie kredytu, tj. we franku szwajcarskim.

Dowód: Zaświadczenie, Harmonogram Spłat

[Roszczenie Powódki nie zostało dowiedzione co do zasady i co do wysokości]

Jak zostało dowiedzione wyżej Powódka opiera swoje roszczenia wyłącznie na sztucznie formułowanych wobec Umowy Kredytu zarzutach o jej rzekomej abuzowności.

Powódka w pozwie podnosi, że szereg klauzul umownych stosowanych przez inne banki w umowach kredytu walutowego zostało uznanych za niedozwolone postanowienia umowne w trybie kontroli abstrakcyjnej dokonywanej do kwietnia 2016 r. przez Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Pozwany w odpowiedzi na powyższe wskazać pragnie, że:

- (a) Wobec Pozwanego nigdy nie orzeczono w trybie kontroli abstrakcyjnej wzorca umownego, że postanowienia wzorca umownego, w oparciu o który zawarta została Umowa Kredytu, są abuzywne;
- (b) Wyrok SOKiK wydany wobec innego przedsiębiorcy nie ma zastosowania wobec pozwanego Banku (tak uchylił Sąd Najwyższy w sprawie III CZP 17/15);
- (c) Niezależnie od podanych wyżej kwestii nawet gdyby postanowienia wzorca umownego stosowanego przez Bank odpowiadające § 1 ust 3 i § 6 ust. 3 Umowy Kredytu figurowały w dawnym rejestrze klauzul niedozwolonych, byłoby to nieistotne dla tej sprawy z uwagi na znaczące zmiany w trybie prowadzenia kontroli abstrakcyjnej, które skutkowały wykreśleniem z kodeksu postępowania cywilnego art. 479⁴³k.p.c.

W związku z powyższym nieuprawnione jest twierdzenie Powódki o rzekomym pobraniu od niej przez Bank nienależnych świadczeń pieniężnych. Powódka w żaden sposób nie udowodniła zasadności kwoty żądanej pozwem, w szczególności zaś nie wykazała poniesionej przez siebie szkody, która wynikać miała jakoby z zastosowania wobec niej przez Bank własnych tabel kursowych, co oznacza, że Powódka nie wykazała, że zastosowane przez Bank kursy CHF były nierynkowe, zaś wyliczenia kwoty rzekomego bezpodstawnego wzbogacenia Banku jest niewiarygodne, gołosłowne i całkowicie dowolne.

Wnoszę więc, jak we wstępie.

[x] adwokat Gwidon Milczek

Załączniki:

- pełnomocnictwo wraz z dowodem uiszczenia opłaty skarbowej;
- informacja odpowiadająca odpisowi aktualnemu z KRS Pozwanego;
- Harmonogram;
- Wniosek Kredytowy.

PROTOKÓŁ

Dnia 25 lipca 2019 r.

Sąd Okręgowy Warszawa – Praga w Warszawie I Wydział Cywilny
w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Justyna Nierychliwa
Sprawiedliwa

Protokolant: Anna Kwiatkowska

Na rozprawie jawnej rozpoznał w Warszawie sprawę
z powództwa Celestyny Kowalskiej
przeciwko Honestus Bank S.A. z siedzibą w Warszawie
o zapłatę

Posiedzenie rozpoczęło o godzinie 09:32 zakończono o godzinie 12:24

00:00:00 *Uruchomiono rejestrację dnia 2019-07-25 o godz. 09:32:46*

00:00:16 Przewodnicząca informuje, że rozprawa jest nagrywana.
Po wywołaniu sprawy stawili się:

Powódka osobiście wraz z pełnomocnikiem adw. Walerym Gadulskim
ustanowionym w sprawie.

W imieniu pozwanego stawił się adw. Gwidon Milczek

00:01:20 Pełnomocnik Powódki podtrzymuje dotychczasowe stanowisko.

00:02:21 Pełnomocnik pozwanego wnosi jak w odpowiedzi na pozew

00:04:01 Sąd postanowił dopuścić dowód z zeznań świadka Mateusza
Prawdomównego na okoliczność zawarcia z powódką umowy kredytu
indeksowanego do kursu CHF, indywidualnego uzgodnienia postanowień
tej umowy z powódką a także na okoliczności związane z wykonywaniem
tej umowy, a w tym na okoliczność sposobu ustalania kursu CHF przez
bank na potrzeby wykonywania umowy kredytu, sposobu finansowania
kredytu powódki i innych kredytów tej kategorii,

00:05:10 Staje świadek Mateusz Prawdomówny, okazuje dowód osobisty, nr PESEL
72071201077, lat 46, zam. Warszawa, z zawodu bankowiec, niekarany za
składanie fałszywych zeznań, obcy dla stron, pouczoney o treści art. 233
k.k. i 261 par. 2 k.p.c., za zgodą stron słuchany bez przyrzeczenia zeznaje:

- 00:09:41 Obecnie jestem zatrudniony w Banku Honestus S.A. W Banku pracuję od 2005 roku. W 2008 roku pracowałem w oddziale Banku. Moja praca polegała na obsłudze klienta. Nie pamiętam powódki. Nie pamiętam okoliczności związanych z przedmiotową umową.
- 00:11:31 Świadcowi okazano umowę. Tak. To jest mój podpis. Nie pamiętam okoliczności związanych z tą umową.
- 00:12:31 Na pytanie pełnomocnika strony pozwanej:
- 00:13:33 Co do zasady klienci mogli próbować negocjować postanowienia umowy. My nie mieliśmy instrukcji, żeby odmawiać przyjmowania wniosków o zmianę jakiegoś postanowienia. Decyzje w takim przypadku musiała podjąć Centrala Banku. Zwykle chodziło o zmianę wysokości oprocentowania lub prowizji. Nie pamiętam, aby negocjowano jakieś inne elementy umowy. Nie wiem w jaki sposób bank wyznacza kursy walut. Zajmował się tym ktoś inny, nie ja. Bank miał w ofercie kredyty zwykle złotowe oraz indeksowane do CHF, EUR albo USD. Chyba jeszcze były JPY, ale nie jestem pewien. To klient decydował jaką umowę kredytu zawrze indeksowany czy w złotych. Mówiliśmy klientom, że istnieje ryzyko zmiany kursu waluty i to może wpłynąć na wysokość rat spłaty kredytu. Oprocentowanie kredytów indeksowanych było niższe niż tych w złotych. Bank publikuje kursy walut na swej stronie internetowej. Każdy może się tam zapoznać z tabelą kursów walut. Nie wiem jak bank finansował kurs kredyty indeksowane.
- 00:26:41 Na pytania pełnomocnika Powódki:
- 00:31:07 Nie pamiętam konkretnie żadnych negocjacji z powódką. Nie pamiętam jakich konkretnie informacji jej udzielałem. Sądzę, że mówiłem, że istnieje ryzyko kursowe, bo zawsze to robiłem. To bank przygotowywał projekt umowy. To był wzór umowy przygotowywany przez dział prawny w Centrali. Nie pamiętam niczego szczególnego związanego z zawieraniem umowy z Powódką.
- 00:40:21 Świadek opuszcza salę.
- 00:40:37 Sąd postanowił dopuścić dowód z zeznań świadka Zbigniewa Szczerego na okoliczność zawarcia z Powódką umowy o kredyt indeksowany do kursu CHF, indywidualnego uzgodnienia postanowień tej umowy z Powódką, a także na okoliczności związane z wykonywaniem tej umowy, a w tym na okoliczność sposobu ustalania kursu CHF przez bank na potrzeby wykonywania umowy kredytu, sposobu finansowania kredytu powódki i innych kredytów tej kategorii.
- 00:41:19 Staje świadek Zbigniew Szczery, okazuje dowód osobisty, nr PESEL 67120301033, lat 51, zam. Podkowa Leśna, z zawodu muzyk, niekarany za składanie fałszywych zeznań, obcy dla stron, pouczony o treści art. 233 k.k. i 261 par. 2 k.p.c., za zgodą stron słuchany bez przyrzeczenia zeznaje:

- 00:43:42 Jestem pracownikiem Banku Honestus od 1995 roku. Pracowałem w różnych komórkach banku. Obecnie pracuję w centrali banku. W 2008 roku byłem zatrudniony w oddziale, ale nie kontaktowałem się wtedy z klientami banku. Zdarzało się, że podpisywałem umowy na tzw. „drugą rękę”. Chodzi o to, że po stronie banku umowę podpisać muszą dwie osoby. Najczęściej jedna z ich ma bezpośredni kontrakt z klientem, a druga tylko sprawdza umowę pod względem formalnym. Myślę, że tak też był w tej sprawie. Niestety nie pamiętam Powódki, ani żadnych szczegółów związanych z zawieraniem umowy.
- 00:46:52 Świadcowi okazano umowę. Tak. To jest mój podpis. Nie pamiętam okoliczności związanych z tą umową. Sprawą zajmował się kolega Prawdomówny, a ja podpisywałem na „drugą rękę”.
- 00:48:03 Na pytanie pełnomocnika strony pozwanej:
- 00:50:33 Wiem, jak bank wyznacza kurs walut obcych. Dowiedziałem się o tym podczas pracy w banku. Tabela walut powstaje na bazie rynkowych notowań walut. Codziennie pomiędzy 8.00 a 9.00 rano pracownik ustala średni kurs USD/PLN na rynku międzybankowym na podstawie notowań w systemie Reuters. W ten sam sposób ustalane są kursy pozostałych walut do USD i na tej podstawie określone są średnie kursy wszystkich walut do złotówki, również średni kurs CHF do PLN. Następnie kursy kupna i sprzedaży CHF obowiązujące w banku danego dnia obliczane są poprzez dodanie lub odjęcie marży kursowej. Bank pozyskuje franki dla finansowania akcji kredytowej zawierając transakcje na rynku międzybankowym. Głównie transakcje CIRS. Są to dwie wzajemne pożyczki pomiędzy bankiem a kontrahentem. My pożyczamy mu PLN, a on nam CHF. Zawierane są najczęściej na 5 lat, po tym czasie następuje wzajemny przepływ zwrotny. W trakcie wymieniamy się strumieniami odsetkowymi. Transakcje te służą niwelowaniu ryzyka banku związane ze zmiennością kursów walut. Ustalane przez bank kursy walut, były w moim przekonaniu zawsze rynkowe.
- 01:11:11 Na pytania pełnomocnika Powódki:
- 01:17:09 Znam ogólny wzorzec umowy kredytowej. Mówiąc o transakcjach walutowych zawieranych przez bank miałem na myśli transakcje zawierane z innymi bankami. Wydaje mi się, że w umowie kredytu nie ma o nich mowy, ale przecież te transakcje nie mają znaczenia dla kredytobiorcy. Wydaje mi się, że umowa nie określa opisanego przeze mnie sposobu ustalania kursów walut przez bank. Marże kursowe, o których mówiłem, o które powiększany lub pomniejszany jest średni kurs CHF, ustalane są przez bank. Jest specjalna komórka banku, która się tym zajmuje. Umowa kredytu nie określa tej marży, jest to decyzja banku. Zmiana wysokości marży nie wymaga chyba zmiany umowy kredytu, ale nie jestem pewien. Dane z systemu Reuters nie są dostępne dla konsumenta.
- 01:34:16 Świadek opuszcza salę

- 01:36:10 Sąd postanowił dopuścić dowód z przesłuchania stron z ograniczeniem do strony powodowej na okoliczności związane z zawarciem umowy kredytu, a zwłaszcza braku indywidualnego uzgodnienia treści Umowy Kredytowej, celu na jaki zaciągnięty został kredyt, przyczyn wyboru umowy o kredyt waloryzowany kursem CHF.
- 01:42:58 Staje powódka Celestyna Kowalska okazuje dowód osobisty, nr PESEL 85040106688, lat 33, zam. Warszawa, tłumacz przysięgły, niekarana, pouczona w trybie art. 299 w z art. 304 k.p.c.:
- 7.08.2008 r. zawarłam umowę kredytową, to była moja pierwsza umowa kredytowa. Nigdy nie miałam do czynienia z kredytami. Z wykształcenia jestem tłumaczem przysięgłym. Zajmuję się tłumaczeniem literatury chińskiej i japońskiej, zwłaszcza haiku. Tłumaczę też literaturę goistyczną chińską i japońską. Tłumaczę również dokumenty biznesowe. Nigdy nie tłumaczyłam umów kredytowych. Umowę kredytu zawarłam w celu sfinansowania zakupu domu. Znalazłam dom, którego zakup wydawał mi się spełnieniem moich marzeń. Cena też była atrakcyjna. Bałam się, że ta okazja może mi uciec. Honestus Bank S.A. doradził mi jeden z moich klientów, dla którego robiłam tłumaczenie. Pracownik banku z którym rozmawiałam rozważał różne opcje i zaproponował kredyt złotówkowy waloryzowany do franka, bo w złotych nie starczało mi zdolności, a we frankach to mogłam wziąć nawet 800 tys. zł. Pracownik banku wytłumaczył mi, że rata kredytu bez waloryzacji będzie prawie dwa razy wyższa. Pracownik banku mocno sugerował że ten produkt jest dla mnie dobry, bo w złotych nie mam szans.
- 01:52:00 Na pytania pełnomocnika powódki:
- 01:57:12 Zaciągnęłam kredyt by kupić dom, aby tam mieszkać. Na potrzeby pracy wynajmuję niewielką przestrzeń biurową w Warszawie w hotelu Sheraton. To takie jakby wspólne biuro kilku osób, z obsługą sekretarską i sprzętem. Bank przygotował całą umowę. Nie negocjowałam treści żadnego postanowienia umowy. Nie wiedziałam, że można. Z tego, co powiedział mi pracownik banku rozumiałam, że to jakby gotowa całość i mogę ją albo zaakceptować albo nie zawierać umowy. Spłacam kredyt, chociaż jest to dla mnie coraz cięższe. Obawiam się, że gdybym przestała, to bank mógłby mi zabrać dom.
- 02:12:38 Na pytanie pełnomocnika pozwanego:
- 02:13.10 Tak, jak mówiłam, nie próbowałam negocjować żadnego postanowienia umowy, bo dostałam tę umowę jako gotową całość i myślałam, że mogę tylko ją podpisać taką jaka jest, albo nie zawrzeć umowy kredytu. Nie zadawałam wtedy pytań, odnośnie do sposobu ustalania kursu walut przez sąd, bo wtedy nawet nie bardzo wiedziałam o co się pytać. Nie kwestionowałam wysokości wyznaczanych przez bank kursów waluty, bo jak zrozumiałam, że bank zgodnie z umową może wyznaczać kurs CHF jak chce, to myślałam, że nic się nie da zrobić. Po prostu zaufałam i zawarłam niekorzystną umowę. Dopiero później dowiedziałam się z prasy, że takie postanowienia jak w mojej umowie są niedozwolone i dlatego wystąpiłam

z powództwem.

- 02:21:12 Sąd postanowił:
oddalić wniosek dowodowy powódki o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego do spraw rachunkowości i finansów
- 02:23:01 W tym miejscu pełnomocnik Powódki składa zastrzeżenie do protokołu w trybie art. 162 k.p.c. . w zw. z art. 227 k.p.c. 217 k.p.c. 278 § 1 k.p.c. i 232 zd.1. k.p.c. co do oddalenia wniosku dowodowego z opinii biegłego.
- 02:23:27 Sąd postanowił:
dopuszczyć dowód z dokumentów znajdujących się w aktach niniejszej sprawy na okoliczności związane z dochodzonym przez powódów roszczeniem.
- 02:24:15 Przed zamknięciem rozprawy Przewodniczący udzielił głosu stronom
- 02:24:45 Pełnomocnik powoda wnosi i wywodzi jak dotychczas.
- 02:40:17 Pełnomocnik pozwanego wnosi i wywodzi jak dotychczas.
- 02:51:18 Przewodniczący zamknął rozprawę i poinformował, że wyrok zostanie ogłoszony na tej sali w dniu 7 sierpnia 2019 r. o godz. 15:20.
- 02:52:25 *Zatrzymano rejestrację (pauza) dnia 2019-07-25 o godz. 12:24:11*

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 sierpnia 2019 roku

Sąd Okręgowy Warszawa – Praga w Warszawie, I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Justyna Nierychliwa-Sprawiedliwa

Protokolant: Anna Kwiatkowska

po rozpoznaniu w dniu 25 lipca 2018 roku w Warszawie na rozprawie

sprawy z powództwa Celestyny Kowalskiej

przeciwko Honestus Bank Spółce Akcyjnej z siedzibą w Warszawie

o zapłatę

- I. oddała powództwo;
- II. zasądza od Celestyny Kowalskiej na rzecz Honestus Bank Spółki Akcyjnej z siedzibą w Warszawie kwotę 7200 zł (siedem tysięcy dwieście złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania.

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 20 lutego 2018 r. Celestyna Kowalska wniosła o zasądzenie od pozwanego Honestus Bank S.A w Warszawie kwoty 126 399,99 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia następnego po upływie terminu 14 dni od dnia doręczenia Pozwanemu odpisu pozwu do dnia zapłaty oraz o zasądzenie na jej rzecz od pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu swego stanowiska Powódka wskazała, że dochodzi zapłaty od Honestus Bank S.A. zwrotu nienależnego świadczenia (art. 405 w zw. z art. 410 § 1 i 2 k.c.), tj. kwoty stanowiącej równowartość bezpodstawnie pobieranych od niej przez bank w oparciu o zawarte w umowie kredytu niedozwolone postanowienia umowne (§ 1.3 oraz § 6.3. umowy kredytu). Powódka podniosła, że w dniu 7 sierpnia 2008 r. zawarła z bankiem umowę o kredyt hipoteczny dla osób fizycznych waloryzowany kursem CHF, w której zawarto niedozwolone postanowienia umowne odnoszące się do waloryzacji rat spłaty kredytu oraz salda zadłużenia z tytułu zaciągniętego kredytu w relacji do waluty obcej – franka szwajcarskiego. Powódka argumentowała, że sporne postanowienia są niedozwolone, w rozumieniu art. 385¹ § 1 k.c., gdyż nie określając sposobu, w jaki bank wyznaczać ma kurs CHF na potrzeby wykonywania umowy i odsyłając w tej kwestii do tabel kursów walut sporządzanych i publikowanych przez bank, uprawniają pozwanego do wyznaczania tego kursu wedle swego uznania i tym samym decydowania o wysokości rat spłaty kredytu i wielkości zadłużenia. W konsekwencji powyższego, stosując niedozwolone – zdaniem Powódki – postanowienia, bank pobierał zawyżone raty spłaty kredytu. W tej sytuacji kredytobiorca nie był w stanie oszacować w oparciu o jednoznaczne i zrozumiałe kryteria istotnych dla nich konsekwencji ekonomicznych umowy. Klauzule waloryzacyjne nie odwoływały się do ustalonego w sposób obiektywny kursu CHF, lecz pozwalały pozwanemu kształtować kurs w sposób całkowicie dowolny. W treści umowy kredytu nie określono żadnej obiektywnej metody ustalania kursu CHF, która pozwalałaby kredytobiorcy ocenić, czy wysokość jego zadłużenia lub wysokość raty kredytowej, którą zobowiązany jest zapłacić, ustalana została przez Honestus Bank w sposób zgodny z umową kredytu. Zdaniem powódki, ponieważ klauzule waloryzacyjne zastrzeżone w umowie kredytu miały charakter niedozwolony, to nie wiązały jej i nie mogły stanowić podstawy prawnej świadczeń na rzecz Banku i w konsekwencji świadczenia spełnione przez nią na rzecz Banku w zakresie, w jakim wysokość świadczeń wynikała z tych niedozwolonych zastrzeżeń umownych, powinny zostać zwrócone jako świadczenia spełnione bez podstawy prawnej. W ocenie powódki regulacje zawarte w § 1.3 oraz § 6.3. umowy stanowiły niedozwolone klauzule umowne w zakresie waloryzacji. Powódka opierając się na przywołanym w pozwie orzecznictwie wskazała z jakich przyczyn uważa, że przedmiotowe klauzule są abuzywne, a zatem jej nie wiążą. Podkreśliła przy tym, że brak jest podstaw do zastąpienia niedozwolonych klauzul innymi normami prawnymi, a umowa funkcjonuje w pozostałym zakresie.

W odpowiedzi na pozew pozwany Honestus Bank S.A. wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa prawnego według norm przepisanych.

Pozwany zarzucił, że powódka nie udowodniła roszczenia co do zasady i co do wysokości wobec braku wykazania wystąpienia przesłanek abuzywności spornych

postanowień umownych, w tym potwierdzających zasadność stanowiska strony powodowej co do dowolnego kształtowania przez pozwany bank wysokości kursów CHF. Pozwany podniósł, że powódka nie udowodniła by sporne klauzule naruszały dobre obyczaje poprzez takie a nie inne sformułowanie praw i obowiązków oraz rażące naruszenie jej interesów, w tym interesu ekonomicznego. Pozwany zakwestionował również wyliczenia dokonane przez powódkę, wskazując, że zostały one oparte na założeniach nie wynikających z umowy kredytowej, tj. że kredyt udzielony powódce stanowił kredyt wyłącznie złotowy, nie oparty na jakimkolwiek odniesieniu warunków udzielenia i spłaty kredytu do kursu waluty obcej przy zachowaniu oprocentowania właściwego dla kredytów walutowych i waloryzowanych kursami walut obcych. Nadto wskazał, że załącznik do pozwu zawierający wyliczenia zawiera szereg wyszczególnionych przez pozwanego błędów. Przywołując orzecznictwo pozwany wskazał, że umowa kredytu waloryzowanego była dopuszczalna w świetle obowiązujących przepisów. Podkreślił, że pozwany bank nie stosował dowolnych kursów waluty obcej, a Powódka mogła wybrać kredyt ściśle złotowy, pozbawiony mechanizmu waloryzacji, ale przy tym znacznie wyżej oprocentowany. Tabele kursów walut nie były sporządzane przez bank na potrzeby waloryzacji świadczeń kredytobiorców, ale stanowiły jedną z wielu czynności bankowych dokonywanych przez bank, niezależnie od udzielenia kredytów. Zaznaczył, że powódka została poinformowana o warunkach udzielenia kredytu złotowego waloryzowanego kursem CHF, a także zasad spłaty kredytu oraz ryzyku kursowym i wpływie tego ryzyka na wzrost kosztów obsługi kredytu. Nadto pozwany podniósł zarzut przedawnienia roszczenia co do kwot roszczenia należnych za okresy wcześniejsze aniżeli okres 3-letni przed dniem wytoczenia powództwa.

Sąd ustalił, co następuje:

W 2008 r. Powódka postanowiła zakupić dom w celu zaspokojenia swych potrzeb mieszkaniowych. Znalazła dom w bardzo odpowiadającej jej lokalizacji i za korzystną cenę. Powódce bardzo zależało na zakupie tego domu, gdyż było to dla niej spełnieniem „marzeń”. Zakup mieszkania miał być finansowany środkami uzyskanymi z kredytu. W tym celu skontaktowała się z oddziałem Honestus Banku zajmującym się obsługą klientów detalicznych. Wskazała doradcy banku, że ma już upatrzoną nieruchomość i poprosiła ją o radę jaki byłby najkorzystniejszy kredyt. Pracownik banku wskazał, że jest możliwy kredyt złotowy i kredyt złotowy waloryzowany do kursu franka szwajcarskiego. Pracownik banku przedstawił powódce kalkulację. Przedstawiona w symulacji rata w kredycie złotówkowym była dwukrotnie wyższa niż w kredycie waloryzowanym, oprocentowanie w kredycie waloryzowanym było bardzo atrakcyjne. Powódka chciała uzyskać kredyt z ratą, która dawałaby jej „poduszkę finansową” ze względu na ryzyko walutowe, istnienia którego była świadoma. Gdyby powódka wzięła kredyt złotówkowy to musiałaby zrezygnować z zakupu

tego domu, gdyż rata kredytu byłaby dla niej zbyt wysoka. Powódka w tym czasie uważała, że jej kariera zawodowa będzie się rozwijała w taki sposób, że będzie ona w stanie sfinansować raty kredytu w przyszłości, nawet biorąc pod uwagę ewentualny wzrost oprocentowania i zmianę kursu walutowego.

W dniu 22 czerwca 2008 r. Powódka zawarła z Marią Spokojną umowę przedwstępną sprzedaży domu położonego w miejscowości Wymarzony Zakątek za cenę 650 000,00 zł.

W dniu 31 lipca 2008 r. Powódka złożyła do Honestus Banku S.A. wniosek o udzielenie kredytu hipotecznego na zakup wspomnianego domu. Powódka wnioskowała o udzielenie kredytu w kwocie 650 000,00 zł, przy czym walutą waloryzacji kredytu miał być frank szwajcarski. Składając powyższy wniosek kredytowy powódka nie miała zaciągniętych wcześniej kredytów hipotecznych.

W dniu 7 sierpnia 2008 r. Powódka zawarła z Honestus Bankiem S.A. w Warszawie umowę kredytu hipotecznego waloryzowanego kursem CHF. Powódka zapoznała się z umową kredytu przed jej podpisaniem. Wskazano jej, że harmonogram spłat będzie przedstawiony we franku szwajcarskim. Uzgodniono, że raty będą spłacane w złotych, wskazano powodom, że kurs będzie brany z tabeli Honestus Banku.

Na mocy ww. umowy bank udzielił Powódce kredytu na: finansowanie zakupu domu mieszkalnego. Kwota kredytu wynosiła 650 000,00 zł, przy czym kredyt był waloryzowany kursem franka szwajcarskiego (§ 1.3 oraz § 6.3.). Kredyt miał zostać spłacony w 420 równych ratach miesięcznych, z czego pierwszych 10 rat miesięcznych w okresie karencji będzie wyłącznie ratami odsetkowymi, a pozostałe 410 rat to raty kapitałowo – odsetkowe, które zawierają malejącą część odsetek i rosnącą część kapitału (§ 6.1. umowy). Kredyt oprocentowany był według zmiennej stopy procentowej. Oprocentowanie ulegać miało zmianie w okresach trzymiesięcznych, każdorazowo w tym samym dniu kalendarzowym, w jakim nastąpiła wypłata kredytu. W dniu zawarcia umowy oprocentowanie umowy wynosiło 3,450 % i stanowiło sumę stałej w całym okresie kredytowania marży Banku wynoszącej 1,740 % oraz aktualnie obowiązującego indeksu LIBOR CHF dla lokat bankowych trzymiesięcznych (§ 4.1. i 2. Umowy).

Zgodnie z § 3.1. umowy wypłata kredytu miała nastąpić jednorazowo na rachunek bankowy sprzedającego nieruchomość prowadzony w złotych polskich. Zgodnie z § 1.3. umowy w dniu wypłaty kredytu saldo zadłużenia przeliczane było na franki szwajcarskie według kursu kupna CHF podanego w tabeli kursów kupna/sprzedaży dla kredytów hipotecznych udzielanych przez Bank („**Tabela Kursów Walut Honestus Banku**”) natomiast zgodnie z § 6.3. umowy kredyt spłacany był w złotych, przy czym do obliczenia kolejnych rat

kredytu zastosowanie miał kurs sprzedaży CHF z Tabeli Kursów Walut Honestus Banku obowiązujący w dniu spłaty danej raty kredytu.

Kredyt został wypłacony zgodnie z umową jednorazowo na rachunek sprzedawcy nieruchomości.

Honestus Bank ustala tabele kursowe dla kredytów waloryzowanych walutą obcą każdego dnia przed otwarciem oddziałów banku na podstawie średnich notowań z rynku międzybankowego prezentowanych w serwisach internetowych Reuters i Bloomberg oraz dodaniu do średnich kursów ustalonego przez zarząd banku spreadu walutowego. Dokonując transakcji walutowych z klientami, związanymi z uruchomieniem i spłatą kredytu waloryzowanego walutą obcą, bank dokonuje równoległych transakcji na rynku międzybankowym.

W okresie spłaty wysokość oprocentowania ulegała początkowo zwiększeniu od 3,45% do 4,65% (do 1 kwietnia 2009 r.), a następnie zmniejszeniu. Od dnia 2 marca 2015 r. do 30 lipca 2016 r. oprocentowanie wynosiło 2,05%.

Powódka spłacała kredyt regularnie.

Powyższy stan faktyczny sąd ustalił na podstawie złożonych do akt sprawy dokumentów, w tym umowy kredytu, dokumentów w postaci zaświadczeń wystawionych przez bank i zeznań świadków wewnętrznych pozwanego, a także na podstawie zeznań świadków Mateusza Prawdomównego i Zbigniewa Szczerego oraz dowodu z przesłuchania stron z ograniczeniem do przesłuchania Powódki.

Sąd w całości dał wiarę przedłożonym dokumentom, bowiem żadna ze stron nie kwestionowała ich autentyczności, a Sąd nie miał podstaw do kwestionowania ich wiarygodności, bądź zawartej w nich treści z urzędu. Nadmienić należy, iż strony kwestionowały wyłącznie skutki prawne wynikające z przedłożonych do akt sprawy dokumentów.

Zeznania świadków Sąd uznał za wiarygodne. Świadkowie w sposób spójny i wiarygodny przedstawili posiadaną przez siebie wiedzę dotyczącą zawarcia i realizacji umowy kredytu zawartej z powódką.

Ustalając stan faktyczny Sąd oparł się na dowodzie z przesłuchania strony powodowej w takim zakresie, w jakim zeznania te znalazły potwierdzenie w zgromadzonym materiale dowodowym bądź nie zostały zaprzeczone przez inne wiarygodne dowody. Podnieść należy, że powódka w swoich zeznaniach przyznała, że w chwili zawierania umowy była świadoma istnienia ryzyka walutowego.

Sąd oddalił wniosek Powódki o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z zakresu rachunkowości i finansów w celu wyliczenia wysokości nadpłaconych rat spłaty, albowiem dowód ten nie miał znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy. Sąd nie podzielił stanowiska strony powodowej jakoby przedmiotowa umowa zawierała niedozwolone postanowienia umowne. Brak było zatem podstaw do dopuszczania dowodu z opinii biegłego by dokonywał on wyliczenia wysokości nadpłaconych rat.

W ocenie Sądu zgromadzony w sprawie materiał dowodowy był wystarczający do rozstrzygnięcia sprawy, a okoliczności na które miały zostać przeprowadzone dowody, które zostały oddalone przez sąd, nie miały istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy i niezasadnie przedłużałyby postępowanie.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo jako niezasadne podlegało oddaleniu.

Uzasadniając żądanie pozwu powódka wskazywała na bezpodstawne wzbogacenie się pozwanego, z uwagi na niewiążący charakter postanowień łączącej strony umowy kredytu, tj. § 1.3. i § 6.3. tej umowy.

Zasadą jest, że każde przejście wartości majątkowej z jednej osoby na drugą musi być prawnie uzasadnione. W związku z tym stosownie do art. 405 k.c., kto bez podstawy prawnej uzyskał korzyść majątkową kosztem innej osoby, obowiązany jest do wydania korzyści w naturze, a gdyby nie było to możliwe, do zwrotu jej wartości. Przepis ten – w myśl art. 410 § 1 k.c. – stosuje się w szczególności do świadczenia nienależnego. Świadczenie jest nienależne, jeżeli ten, kto je spełnił, nie był w ogóle zobowiązany lub nie był zobowiązany względem osoby, której świadczył, albo jeżeli podstawa świadczenia odpadła lub zamierzony cel świadczenia nie został osiągnięty, albo jeżeli czynność prawna zobowiązująca do świadczenia była nieważna i nie stała się ważna po spełnieniu świadczenia (§ 2).

Istota sporu w niniejszej sprawie sprowadzała się do ustalenia czy kwestionowane przez powódkę zapisy umowy, na podstawie których Bank dokonywał przeliczeń kwoty wypłaconego kredytu oraz kwot spłacanych rat (tzw. klauzule indeksacyjne) były niedozwolonymi postanowieniami umownymi. Zdaniem powódki zapisy umowy dotyczące indeksacji, z uwagi na fakt, że umowa kredytu nie określała w ogóle sposobu ustalania przez Bank kursów wymiany walut, należy ocenić jako abuzywne. W ocenie powódki, bank zastrzegł sobie możliwość całkowicie swobodnego określenia kursów walutowych, gdyż nie wskazał jakichkolwiek obiektywnie weryfikowalnych kryteriów pozwalających na sprawdzenie czy kursy

te zostały ustalone zgodnie z umową. W rezultacie bank zastrzegł sobie prawo jednostronnego określenia zobowiązania powódki jako konsumenta, co w jej ocenie stanowi rażące naruszenie interesów konsumenta i jest sprzeczne z dobrymi obyczajami.

W pierwszej kolejności Sąd rozważał czy kwestionowane zapisy umowy przewidujące mechanizm indeksacji, tj. zawartych w § 1.3. i § 6.3. umowy mogą być uznane za nieważne.

Umowa kredytu bankowego jest umową nazwaną (art. 69 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawa bankowe, dalej: prawo bankowe). W art. 69 ust 2 prawa bankowego wskazano, jakie niezbędne (obligatoryjne) postanowienia powinny być zawsze ujawnione w tej umowie bankowej. Nie wszystkie z tych elementów stanowią *essentialia negotii* umowy kredytowej. Elementów konstrukcyjnych tej umowy poszukiwać należy w art. 69 ust 1 prawa bankowego, zgodnie z którym – „bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu”. Oznacza to, że bank zobowiązuje się do wydania określonej sumy pieniężnej, a kredytobiorca do zwrotu wykorzystanej sumy kredytu i zapłacenia odsetek kapitałowych.

Z treści zawartej umowy z dnia 7 sierpnia 2008 r. wynika, że bank udzielił powódce kredytu w wysokości 650 000,00 PLN zł waloryzowanego do CHF, przy czym kwota kredytu została wypłacona w złotych. Zacytowane wyżej postanowienia umowy wskazują jednoznacznie, iż umowa zawarta przez powódkę jest umową kredytu, przewidzianą w art. 69 prawa bankowego, zawartą w walucie polskiej i waloryzowaną do waluty obcej – franka szwajcarskiego. Rozkład wzajemnych obowiązków stron zastrzeżony w tej umowie jest typowy dla umowy kredytowej i odpowiada wprost jej definicji – bank oddaje powódce do dyspozycji kwotę wyrażoną w złotych, przy czym jej wysokość w dniu wydania jest określana według kursu waluty obcej, zaś powodowie zobowiązani są zwrócić kapitał kredytu i zapłacić odsetki naliczone według zmiennej stopy procentowej. Brak jest zatem jakichkolwiek podstaw, by kwestionować dopuszczalność tego rodzaju konstrukcji prawnej. W szczególności nie można twierdzić, że taka umowa jest sprzeczna z ustawą prawo bankowe. Taki pogląd – o dopuszczalności umowy kredytu indeksowanego do kursu waluty obcej w oparciu o art. 353 k.c. i 69 Prawa bankowego – wyrażony został przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 22 stycznia 2016 roku (I CSK 1049/14, Opubl: Biuletyn SN rok 2016, Nr 5), a Sąd orzekający w niniejszej sprawie w całości go podziela.

Swoje żądania powódka oparła na twierdzeniu, że umowa kredytu zawiera niedozwolone postanowienia umowne w zakresie dotyczącym waloryzacji kwot udzielonego

kredytu, co miało nastąpić w dniu uruchomienia kredytu według wartości waluty określonej w tabeli kursowej banku oraz w zakresie regulacji dotyczącej mechanizmu przeliczania rat spłat w walucie, który polegał na przeliczeniu złotych po kursie sprzedaży waluty kredytu obowiązującym w banku na dzień spłaty, zgodnie z tabelą kursów walut banku.

Zgodnie z art. 385¹ k.c. postanowienia umowy zawieranej z konsumentem nieuzgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny (§ 1). Jeżeli postanowienie umowy zgodnie z § 1 nie wiąże konsumenta, strony są związane umową w pozostałym zakresie (§ 2). Nieuzgodnione indywidualnie są te postanowienia umowy, na których treść konsument nie miał rzeczywistego wpływu. W szczególności odnosi się to do postanowień umowy przejętych z wzorca umowy zaproponowanego konsumentowi przez kontrahenta (§ 3). Art. 385² k.c. stanowi, że oceny zgodności postanowienia umowy z dobrymi obyczajami dokonuje się według stanu z chwili zawarcia umowy, biorąc pod uwagę jej treść, okoliczności zawarcia oraz uwzględniając umowy pozostające w związku z umową obejmującą postanowienie będące przedmiotem oceny. Klauzula dobrych obyczajów odpowiada klauzuli dobrej wiary w ujęciu obiektywnym, występującej w art. 3 ust. 1 dyrektywy 93/13/EWG (*dyrektywa Rady 93/13/EWG z 5.4.1993 r. w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich*, Dz.Urz. WE L Nr 95, s. 29 ze zm.), i powinna być odczytywana w zgodzie z treścią tej ostatniej klauzuli, ustalaną w oparciu o wskazania zawarte w dyrektywie i jej preambule oraz orzecznictwie TSUE. W tym kontekście należy podkreślić, że art. 4 ust. 1 dyrektywy 93/13/EWG nakazuje uwzględniać okoliczności zawarcia umowy, jak również wszystkie postanowienia danej umowy oraz innych związanych z nią umów w ramach oceny abuzywności jako takiej, bez wskazania, czy chodzi o dobrą wiarę w ujęciu obiektywnym, czy też znaczącą nierównowagę praw i obowiązków stron na niekorzyść konsumenta. Przemawia to na rzecz stosowania jednolitego, zindywidualizowanego modelu oceny w ramach każdego z dwóch kryteriów abuzywności. W ramach oceny, czy doszło do rażącego naruszenia interesów konsumenta (pojęcie "znaczącej nierównowagi" w rozumieniu dyrektywy 93/13/EWG), konieczne jest uwzględnienie norm dyspozytywnych, które determinowałyby treść stosunku prawnego między stronami w braku odmiennej decyzji. Należy zatem zbadać, w jakim zakresie zawarta umowa stawia konsumenta w sytuacji mniej korzystnej niż wynikałoby to ze wspomnianych przepisów dyspozytywnych. Z kolei dla oceny, czy zachodzi sprzeczność z dobrymi obyczajami (naruszenie "dobrej wiary" w znaczeniu obiektywnym stosownie do dyrektywy 93/13/EWG) istotne jest, czy przedsiębiorca traktujący konsumenta w sposób sprawiedliwy i słuszny mógłby racjonalnie spodziewać się, iż konsument zgodziłby się

na sporne postanowienie wzorca w drodze negocjacji indywidualnych (wyr. *TSUE* z 14.3.2013 r. w sprawie C-415/11, *Aziz*, *ECLI:EU:C:2013:164*, pkt 68 i 69).

Nie ulega wątpliwości, że powódka zawierając przedmiotową umowę działała jako konsumentka. Zgodnie z art. 22¹ k.c. w brzmieniu obowiązującym na datę zawarcia umowy, za konsumenta uważa się osobę fizyczną dokonującą czynności prawnej niezwiązanej bezpośrednio z jej działalnością gospodarczą lub zawodową. W aktualnym brzmieniu przepisu (obowiązującym od 25 grudnia 2014 r.) doprecyzowano, iż konsumentem jest osoba fizyczna dokonująca czynności prawnej z przedsiębiorcą. Cel jakim zasadniczo powinien kierować się konsument to zaspokajanie potrzeb własnych, osobistych, „prywatnych” podmiotu, jego rodziny, domowników, ma zapewniać funkcjonowanie gospodarstwa domowego. By czynność miała konsumencki charakter powinna pozostawać w określonej relacji z rolą społeczną konsumenta (*por. wyrok SN z dnia 26 września 2007 r., IV CSK 122/07, M. Spół. 2008, nr 1, s. 48, wyrok SA w Warszawie z dnia 28 kwietnia 2015 r., VI ACa 775/14, LEX nr 1712704*). Konsumentem nie jest zatem osoba podejmująca działania niezwiązane bezpośrednio z konsumpcją dóbr.

Mając powyższe na uwadze, należy wskazać, iż powódka zawarła umowę kredytu w celu zakupu domu na własne potrzeby mieszkaniowe, działała zatem w celu zaspokojenia swoich osobistych, „prywatnych” potrzeb.

Bezsprzecznie pozwany zawierał przedmiotową umowę jako przedsiębiorca, natomiast kwestionowane klauzule nie regulują głównych świadczeń stron. Ponadto przyjąć należy, w świetle zebranego materiału dowodowego, że powódka nie miała udziału w uzgadnianiu treści spornych klauzul waloryzacyjnych, lecz jedynie biernie przyjęła zaproponowane przez bank zapisy.

Trzeba jednak w tym miejscu zwrócić uwagę na realia zawierania umów w sprawach takich jak niniejsza. Z jednej strony bank posiada pewną paletę instrumentów finansowych do wyboru i uzgodnienia, zaś z drugiej strony konsument zgłasza pod adresem banku swoje konkretne potrzeby (najpierw w drodze ustnej, a po dopasowaniu konkretnego instrumentu do jego potrzeb – w drodze wniosku o udzielenie kredytu). W okolicznościach niniejszej sprawy zamiarem powódki w było zaciągnięcie kredytu hipotecznego w kwocie 650 000,00 zł, który byłby preferencyjnie oprocentowany i jednocześnie nie wymagałby wysokiego zaangażowania środków z jej strony. W rezultacie zgłoszone potrzeby kredytowe wywołują ze strony banku przedstawienie oferty, która mogłaby tego rodzaju potrzebom sprostać. Ostatecznie klient nie pretenduje nawet do ingerencji w treść postanowień, albowiem otrzymuje satysfakcjonujące z punktu widzenia jego potrzeb warunki umowne. Tak więc jakkolwiek, ściśle rzecz biorąc, powódka nie wywierała wpływu na konkretne brzmienie postanowień końcowych umowy, to

jednak zważyć należy, że kształt zaproponowanych warunków umownych był ściśle zdeterminowany potrzebami powódki świadomie przez nią zgłaszanymi. Sąd podkreśla, że wskazana okoliczność nie obala wprowadzie przesłanki nieuzgodnienia indywidualnego postanowień z konsumentem, ale nie pozostaje bez wpływu na ocenę zaistnienia dalszych przesłanek, o których mowa w przepisie art. 385¹ k.c.(rażącego naruszenia interesu konsumenta i sprzeczności z dobrymi obyczajami).

Art. 385¹ k.c. posługuje się klauzulami generalnymi: sprzeczności z dobrymi obyczajami oraz rażącego naruszenia interesów konsumenta. Pojęcia te mają charakter niedookreślony i ocenny; wymagają dokonania ich wykładni w każdej sprawie indywidualnie, z uwzględnieniem celu umowy, charakteru stosunku zobowiązaniowego, jak również zwyczajów i norm przyjętych w konkretnej dziedzinie aktywności gospodarczej (jest to szczególnie istotne w takich dziedzinach, które wytworzyły własne wzorce etyczne postępowania wobec konsumentów – takich jak bankowość, działalność ubezpieczeniowa itp.). Podstawowym elementem przyjętych w obrocie gospodarczym dobrych obyczajów jest zasada lojalności i uczciwości wobec kontrahenta, a także konsensualnego kształtowania przez strony wzajemnych zobowiązań. Sprzeczne z dobrymi obyczajami będą więc takie działania, które zmierzają do niedoinformowania klienta, w szczególności wprowadzenia go w błąd lub zatajenia przed nim tego, jakie świadczenia na swoją rzecz zastrzegł przedsiębiorca, a także dające przedsiębiorcy jednostronne prawo do kształtowania obowiązków konsumenta w sposób dowolny i niewynikający w sposób jasny i skonkretyzowany z uzgodnień umownych. Jeśli chodzi o pojęcie „interesu konsumenta”, to obejmuje ono elementy ekonomiczne (przede wszystkim związane z zachowaniem ekwiwalentności świadczeń oraz proporcjonalności obciążeń nałożonych na konsumenta do realnych kosztów związanych z umową i wartości świadczeń uzyskanych przez konsumenta), ale również pozaekonomiczne, takie jak pewność obrotu, zaufanie, czas poświęcony na realizację swoich uprawnień, przekonanie o rzetelnym potraktowaniu przez drugą stronę umowy. Ustawodawca wymaga, by naruszenie interesów konsumenta przez klauzulę abuzywną nastąpiło w stopniu „rażącym”, a zatem musi być to naruszenie znaczne, polegające na drastycznym odejściu od zasad uczciwego obrotu, lojalności, szacunku dla drugiej strony umowy. Działanie wbrew „dobrym obyczajom” w rozumieniu art. 385¹ § 1 k.c. w zakresie kształtowania treści stosunku obligacyjnego wyraża się w tworzeniu przez partnera konsumenta takich klauzul umownych, które godzą w równowagę kontraktową tego stosunku (tak: wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 13.09.2012 r., VI ACa 461/12, Lex nr 1223500). Rażące naruszenie interesów konsumentów polega w tym kontekście na nieusprawiedliwionej dysproporcji praw i obowiązków na niekorzyść konsumenta (vide: wyrok Sądu Najwyższego z 13.07.2005 r., I CK 832/04, Lex nr 159111).

Zdaniem Sądu, analizując zapisy § 1.3. i § 6.3. umowy podzielić należało stanowisko strony powodowej, że Bank tak redagując kwestionowane postanowienia umowy przyznał sobie prawo do przeliczenia zobowiązania powódki po kursie określonym w tabeli kursowej banku i do jednostronnego regulowania wysokości rat kredytu waloryzowanego kursem CHF poprzez wyznaczanie w tabelach kursowych kursu sprzedaży franka szwajcarskiego oraz wartości spreadu walutowego, stanowiącego różnicę pomiędzy kursem sprzedaży a kursem zakupu waluty obcej. Przedmiotowe postanowienia przyznają bowiem bankowi uprawnienie do określania wysokości kursu sprzedaży i kupna franka szwajcarskiego bez jakichkolwiek wytycznych, ram czy ograniczeń. Daje to pozwanemu dowolność w zakresie wyboru kryteriów ustalania kursu CHF w tabeli kursów walut Banku, a co za tym idzie kształtowania wysokości zobowiązań klientów, których kredyty są indeksowane kursem tej waluty. Umowa kredytowa zawarta przez powódkę nie precyzuje bowiem, w jaki sposób dochodzi do ustalenia kursu wymiany walut wskazanego w przedmiotowej tabeli. Wymogu precyzyjności i jasności nie spełnia odwołanie się w treści umowy do tabeli kursowej Honestus Banku. Wprowadzenie klauzuli w takim brzmieniu jest działaniem wbrew dobremu obyczajom, albowiem przeliczenie wartości zadłużenia powodów na PLN dokonane zostało według kursu jednostronnie ustalonego przez bank. Wskazać należy, że postanowienie umowy dotyczące sposobu ustalania kwoty kredytu poprzez odesłanie do tabeli kursów walut nie stanowi również głównego postanowienia umowy i nie dotyczy głównych świadczeń stron umowy (*tak m.in. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 22 stycznia 2016 r. I CSK 1049/14*). W sprawie zabrakło niewątpliwie precyzyjnego jednoznacznego i zrozumiałego dla Powódki określenia warunków ustalania kursów w tabeli kursów walut. Powódka nie miała wpływu na treść powyższych zapisów, które wymuszały na niej zakup waluty po określonym według tabeli banku kursie, przy jednoczesnym braku określenia relacji tego kursu w stosunku do rynku walutowego.

Zebrany materiał dowodowy nie daje jednak podstaw do przyjęcia, że omawiane postanowienia wzorca umowy rażąco naruszały interesy Powódki jako konsumenta w rozumieniu art. 385 ¹ § 1 k.c. Ocena, czy dane postanowienie wzorca umowy, kształtując prawa i obowiązki konsumenta, „rażąco” narusza interesy konsumenta uzależniona jest od tego, czy wynikająca z tego postanowienia nierównowaga praw i obowiązków stron (nierównowaga kontraktowa) na niekorzyść konsumenta jest istotna, znacząca. Ustalenie, czy klauzula wzorca umowy powoduje taką nierównowagę, dokonane może być w szczególności przez porównanie sytuacji konsumenta w razie zastosowania tej klauzuli z sytuacją, w której byłby konsument, gdyby zastosowane zostały obowiązujące przepisy prawa (*tak SN w wyroku z dnia 15 stycznia 2016 r. I CSK 125/15*).

Zdaniem Sądu strona powodowa nie wykazała, że zastosowanie konkretnych tabel kursowych w umowie wiążącej strony rażąco naruszyło interesy powódki. W szczególności

powódka nie udowodniła by zastosowane przez pozwanego w toku wykonywania umowy kursy walut w sposób rażący odbiegały od kursów stosowanych przez inne jednostki finansowe, a tym samym nie zdołała wykazać by były to kursy dowolne. Powódka nie udowodniła zatem, że wysokość jej zadłużenia została zawyżona i to w sposób rażący na skutek zastosowanego przez pozwanego przeliczenia odbiegającego od obowiązujących wówczas kursów waluty CHF na rynku. Tym samym nie sposób przyjąć, że doszło do rażącego naruszenia interesów Powódki.

W tym stanie rzeczy nie można przyjąć by regulacja zawarta w § 1.3. oraz § 6.3. umowy rażąco naruszała interesy Powódki.

Niezależnie od powyższego Sąd dostrzegł, iż nawet przyjęcie, iż kwestionowana klauzula umowna byłaby klauzulą abuzywną nie doprowadziłoby to do uznania powództwa za zasadne w zakresie żądania sformułowanego przez Powódki. Samo zakwestionowanie bowiem sposobu wyliczenia kursu franka szwajcarskiego na chwilę zapadalności raty kredytu nie oznaczałoby, iż kredyt zawarty przez stronę utraciłby charakter kredytu waloryzowanego kursem franka szwajcarskiego i stałby się kredytem złotowym. Jak wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 19 marca 2015 roku, które to stanowisko Sąd *meriti* w całości podziela i aprobuje, eliminacja danej klauzuli umownej jako konsekwencja jej abuzywności nie może prowadzić do sytuacji, w której następowałaby zmiana prawnego charakteru stosunku obligacyjnego łączącego twórcę wzorca i kontrahenta. Nie jest w szczególności tak, iż usunięcie klauzuli indeksacyjnej prowadziłoby do przekształcenia kredytu w kredyt złotowy, z zachowaniem pozostałych, korzystnych dla Powódki elementów umowy, a w szczególności preferencyjnej stawki oprocentowania, wynikającej w zamiarze stron z zastosowania mechanizmu waloryzacji (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 marca 2015 r., sygn. akt IV CSK 362/14).

Z zebranego materiału dowodowego nie wynika by pracownicy banku zapewniali powódkę, że kurs franka w przyszłości będzie kształtował się w określonej wysokości. Oczywistym jest, że kurs waluty obcej do złotego jest zmienny. Podkreślić należy, że tak jak powódka nie mogła tego przewidzieć, tak również pracownicy banku nie mogli przewidzieć – w chwili zawierania umowy - tak drastycznej zmiany kursu franka szwajcarskiego w przyszłości. Zauważyć trzeba, że powiązanie rat kredytu z wysokością kursu kupna-sprzedaży CHF powoduje, że wysokość spłaconego kapitału ze swojej istoty musi się różnić od otrzymanego kredytu. Prognozowanie amplitudy zmian jest tym trudniejsze im dłuższy jest okres spłaty. Od czasu zawarcia umowy kurs złotego w stosunku do CHF uległ znaczącej zmianie, co jest okolicznością powszechnie znaną. Trzeba jednak podkreślić, że wahania kursów walut są pochodną procesów ekonomicznych o zasięgu globalnym oraz decyzji

polityczno-ekonomicznych (w szczególności polityk walutowych) podejmowanych w poszczególnych krajach (w odniesieniu do CHF tym krajem jest w szczególności Konfederacja Szwajcarska). Wahania występowały również przed zawarciem przez powodów umowy. Zmiany kursów walut same w sobie są zatem rzeczą naturalną i jak najbardziej przewidywalną, ale dokładny ich przebieg oraz amplituda wahań w dłuższym okresie czasu nie są możliwe do przewidzenia, nawet dla podmiotów dysponujących nieograniczonym potencjałem analitycznym oraz doświadczeniem w formułowaniu tego rodzaju prognoz.

Mimo, że jak wcześniej wskazano należy przyjąć, że regulacje § 1.3. oraz 6.3. umowy narusza dobre obyczaje to jednak nie oznacza, że rażąco narusza interesy konsumenta. Rażąco naruszenie interesów konsumenta zazwyczaj stanowi naruszenie dobrych obyczajów; nie zawsze jednak zachowanie sprzeczne z dobrymi obyczajami rażąco narusza te interesy (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 października 2010 r., I CSK 694/09, Legalis nr 406112).

Sam fakt zawarcia w umowie postanowień niezgodzonych indywidualnie z Powódką (dotyczących sposobu ustalania kursu waluty franka szwajcarskiego) nie przyczynił się do pogorszenia się sytuacji ekonomicznej Powódki, a przynajmniej nie zostało to udowodnione. Chcąc dokonać oceny czy doszło do rażącego pokrzywdzenia interesów konsumenta w przypadku umów kredytowych konieczne jest uwzględnienie również okoliczności towarzyszących wykonywaniu umowy. Regulacja zawarta w § 1.3. oraz 6.3. umowy miała zastosowanie w trakcie wypłaty kredytu i spłat kolejnych rat kredytowych i tylko poprzez ustalenie czy zastosowane kursy kupna i sprzedaży CHF były zawyżone można dokonać oceny czy doszło do rażącego naruszenia interesów konsumenta. Przepis art. 385² k.c. wymaga by stan z chwili zawarcia umowy uwzględniać do oceny zgodności postanowienia umowy z dobrymi obyczajami, ale nie ma analogicznego przepisu nakazującego badanie rażącego naruszenia interesów konsumentów w odniesieniu wyłącznie do tej chwili. Nie można pomijać faktu, że umowy kredytu hipotecznego są umowami długotrwałymi, w tym przypadku została zawarta na 35 lat. W konsekwencji nie można zgodzić się z pełnomocnikiem powoda, że to jaki rzeczywiście był stosowany przez pozwanego kurs przy rozliczeniu rat jest bez znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy. To jaki kurs był stosowany przez bank pozwala bowiem ustalić to, czy doszło do rażącego pokrzywdzenia konsumenta.

Powódka zgodnie z art. 6 k.c. winna była zatem wykazać, że poprzez regulację § 1.3. oraz 6.3. umowy rażąco naruszono jej interesy. Strona powodowa nie przedstawiła żadnych dowodów wykazujących, że zastosowane przez pozwanego bank kursy kupna i sprzedaży przy rozliczaniu spłaty rat kredytu były zawyżone w stosunku do innych obowiązujących na rynku.

Niesporne jest to, że w okresie od 7 sierpnia 2008 r. do dnia wejścia w życie noweli prawa bankowego (26 sierpnia 2011 r.) nie było przepisów, które określałyby jaki należałoby stosować kurs waluty obcej. Zdaniem Sądu z uwagi na fakt, że zobowiązanie kredytowe winno być wykonane zgodnie z jego treścią i w sposób odpowiadający celowi społeczno-gospodarczemu oraz zasadom współżycia społecznego (art. 354 k.c.) należałoby zastosować kurs rynkowy, tj. taki jaki obowiązywał wówczas na rynku np. kurs stosowany w kantorach wymiany walut. Nie można również pomijać faktu, że przy kredycie walutowym bank ponosi koszty, tj. chodzi o akcję kredytową dotyczącą uzyskania odpowiedniego kapitału w CHF. Dlatego też koniecznym przy wyliczeniach winno być uwzględnienie marży banku, która stanowiłaby gwarantowane, minimalne wynagrodzenie w uczciwym, konsumenckim obrocie prawnym (tak też SN w wyroku z dnia 14 maja 2015 r. II CSK 768/14, *legalis* nr 1281601). Banki różnicując ceny uzyskują bowiem zysk na transakcjach walutowych, spread walutowy jest zatem przychodem banku, a może być kosztem klienta. Zasady doświadczenia życiowego wskazują, że również kantory walutowe stosują marże i to stąd może wynikać różnica w kursach waluty w poszczególnych kantorach danego dnia. Strona powodowa nie wykazała, że w omawianym okresie kursy stosowane przez kantory były tożsame z tzw. kursem średnim NBP. Żadne z przedstawionych przez nią wniosków dowodowych nie zmierzały do wykazania tej okoliczności. Jak wcześniej wskazano to na stronie powodowej spoczywał ciężar wykazania, że bank zastosował zawyżone kursy CHF, nieuzasadnione w stosunku do pojęcia uczciwego zysku do jakiego bank miał prawo. To powódka winna była wykazać w jakiej wysokości spełniła nienależnie świadczenie w wyniku zastosowania kursu CHF ustalonych według tabel kursu banku, a nie odpowiedniego kursu uwzględniającego uczciwy zysk.

Zauważyć również trzeba, że nawet gdyby podzielić stanowisko, że należy przyjąć, iż zastosowanie winny mieć kursy średnie CHF ustalone przez NBP (zdaniem Sądu co najmniej winny to być średnie kursy sprzedaży NBP, które jak wynika z tabel NBP są wyższe od kursów średnich) to i tak nie można przyjąć by doszło do rażącego naruszenia interesów powódki. Określenie „rażące” wskazuje na naruszenie znaczne, polegające na drastycznym odejściu od zasad uczciwego obrotu, lojalności, szacunku dla drugiej strony umowy. Nie zostało udowodnione by kursy publikowane przez NBP odbiegały w sposób istotny od kursów stosowanych przez pozwanego, a przynajmniej nie w takim stopniu, żeby można było uznać, że w omawianym okresie doszło do naruszenia interesów Powódki w sposób rażący.

Mając powyższe na uwadze przyjąć należało, że powódka nie wykazała, by ustalone przez bank kursy stanowiące podstawę przeliczenia rat były nieuzasadnione co do wysokości, przy uwzględnieniu kryterium tzw. uczciwego wynagrodzenia.

Powyższe argumenty obalają twierdzenie powodów o spełnianiu świadczeń nienależnych, o powstałej nadpłacie w rozliczeniu umowy, co musiało skutkować oddaleniem ich żądania w całości.

Kolejnym argumentem przemawiającym za oddaleniem powództwa był zasadnie podniesiony przez pozwanego zarzut przedawnienia. Roszczenie powódki jako roszczenie o świadczenie okresowe (raty spłaty kredytu są świadczeniem okresowym, a zatem do rzekomych „nadpłat” dochodziłoby cyklicznie) ulegałoby przedawnieniu o okresie trzech lat.

Wobec powyższego orzeczono jak w punkcie I sentencji.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c. zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu. Na zasądzone koszty składa się wynagrodzenie zawodowego pełnomocnika pozwanego policzone na podstawie § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 roku, poz. 1800) w brzmieniu obowiązującym w dacie wniesienia pozwu (pkt II wyroku). Strona pozwana nie wykazała natomiast by została uiszczona opłata skarbową od pełnomocnictwa, stąd brak było podstaw by ją zasądzić.

SSO Justyna Nierychliwa-Sprawiedliwa

Warszawa, 14 sierpnia 2019 roku

Sąd Okręgowy Warszawa – Praga w Warszawie
Wydział I Cywilny
Al. „Solidarności” 127
00-898 Warszawa

Powódka: Celestyna Kowalska
reprezentowana przez:
adwokata Baltazara Sponge
ul. Gruszek i Jabłuszek 13
05 – 500 Wólka Kozodawska

Pozwany: Honestus Bank Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie
reprezentowany przez:
adwokata Gwidona Milczka

pełne dane stron w aktach sprawy

Sygn. akt I C 307/18

Wniosek o uzasadnienie wyroku

W imieniu Powódki wnoszę o sporządzenie uzasadnienia wyroku ogłoszonego w niniejszej sprawie dnia 7 sierpnia 2019 oraz o doręczenie na adres niżej podpisanego pełnomocnika Strony powodowej odpisu tego wyroku wraz z uzasadnieniem.

[x] adwokat Baltazar Sponge

Zał.

Pełnomocnictwo wraz z dowodem uiszczenia opłaty skarbowej

